

ကမ္ဘာကြီးဟာ အာဏာရှင်တွေဘက်ကိုပဲ အမြဲတမ်းလသာတဲ့ညတွေ မရှိပါဘူး။
သူတို့ လမိုက်ညတွေလည်း ကြုံရဦးမှာပါ။
ဒီမိုကရေစီဆိုတဲ့ အမှန်တရားဘက်ကလည်း
ကြယ်စုံလသာတဲ့ညတွေ ရောက်ကိုရောက်လာဦးမှာပါ။

ဒီမိုကရေစီဆိုတဲ့ အမှန်တရားဘက်က ကြယ်စုံလသာတဲ့ညတွေ
မင်းကိုနိုင် (စာ-၈)

မြန်မာ့နေဦး
“ဟိုချီမင်းလမ်းကြောင်းများ”
ဖောက်ချိန်တန်ပြီ
အညတရ (စာ-၃)
အချိန်ကာလကိုယ်နှိုက်က
တော်လှန်ရေးပဲ
ထွန်းဇော်ဌေး (စာ-၅)

သူတို့က လူတွေမဟုတ်ဘူး
အောင်မျိုးမင်း (စာ-၆)
ပရိပတ်ရှင်နယ် တပ်မတော်သားတွေ
စဉ်းစားကြဖို့
ရဲမြင့်ကျော် (စာ-၁၁)
အကြမ်းပက်စစ်ကောင်စီရဲ့
စစ်ရေးအသစ်စီစဉ်မှုတွေက ဘာတွေလဲ
သုရိန်နိုင် (စာ-၁၄)

သက်ရှိကျည်ဆံ
သစ်ကောင်းအိမ် (စာ-၇)
သူတို့စကား သူတို့ခွန်အား
သဇ္ဇာတိန်း (စာ-၁၆)

အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီမှ သတင်းစီးဆင်းမှုနှင့် ဆက်သွယ်ရေး ရပ်တန့်စေရန် အင်တာနက်ဖြတ်တောက်ထားချိန်တွင် အများပြည်သူထံ စဉ်ဆက်မပြတ်သတင်း ပျံ့နှံ့နိုင်ရေးအတွက် ပြည်သူ့အသံ အမှတ် ၅ လာခဲ့ပါပြီ။ အခက်အခဲအချို့ကြောင့် ဤစာစဉ်ပါ ဖန်တီးမှု လက်ရာများအတွက် မူပိုင်ရှင်များထံသို့ ခွင့်ပြုချက် တောင်းခံမှု မပြုနိုင်ခဲ့ခြင်းအပေါ် နားလည်ခွင့်လွှတ်ပေးပါရန် အနူးအညွတ်တောင်းပန်အပ်ပါသည်။ **စီစဉ်သူများ**

ငြိမ်းချမ်းရေးကို လိုချင်တဲ့သူလည်း ရှိတယ်၊
မလိုချင်တဲ့သူလည်း ရှိတယ်။
မလိုချင်တဲ့သူတွေကတော့
သူတို့မှာ အကြောင်းရှိတယ်။
ဒါပေမယ့် ပြည်တင်းရင် မင်းမခံနိုင်ဘူးတဲ့။
ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအတွက်
ဝိုင်းဝန်းလုပ်ဆောင်ကြပါ။
ညီညီညွတ်ညွတ်နဲ့လုပ်ရင်
ဘယ်သူမှ မခံနိုင်ပါဘူး။

သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း

ကျွန်တော်တို့ဟာ ဘာအလုပ်ပဲလုပ်လုပ်
နောက်ဆုံးတစ်နေ့ ပြီးတဲ့အချိန်မှာ
ရှုံးမယ်ထင်တယ်ဖြစ်စေ၊ နိုင်မယ်ထင်တယ်ဖြစ်စေ
မလျော့တမ်းငွေ့နဲ့ လုပ်သွားရတယ်။
စစ်တိုက်တဲ့နေရာမှာလည်း အဲဒီအတိုင်းပဲ
လုပ်သွားရမယ်။

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

(၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက်တွင် ရန်ကုန်
မြို့တော်ခန်းမ၌ ကျင်းပသော ပြည်သူ့အစည်းအဝေးတွင်
ပြောကြားသော မိန့်ခွန်းမှ)

ပြည်သူ့အသံ

အယ်ဒီတာ့အာဘော်

ပိတောက်ပူးဝေသော နေ့ဦး

တပေါင်းလ ကုန်လုဆဲဆဲမှာ အချိန်အခါမဟုတ်
မိုးရွာသွန်းခဲ့တဲ့နောက် ပိတောက်တွေပူးခဲ့ပွင့်ခဲ့ကြပါပြီ။
ထို့အတူပဲ ဆက်သွယ်ရေးအကန့်အသတ်တွေကြောင့်
လူငယ်တွေရဲ့ ကြိုးစားမှုနဲ့ တော်လှန်ရေးစာစဉ်တွေဟာ
ပိတောက်ပန်းတွေလို စီရိရီပွင့်ဝေဆာလာတာ
သတိထားမိကြမှာပါ။

မတူညီတဲ့ အင်အားစုတွေကနေ မတူညီတဲ့ ပရိသတ်တွေအဖို့
တူညီတဲ့ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်နဲ့ ထုတ်ဝေကြတဲ့ စာစဉ်တွေမှာ
ပါဝင်ရေးသားကြသူ၊ ဖြန့်ချိကြသူ၊ ဖတ်ရှုအားပေးကြသူတွေ
အားလုံးအတွက် ပြည်သူ့အသံက ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ရပါ
တယ်။

ပြည်သူ့အသံစာစဉ်ကို ဆက်သွယ်လာပြီး စာမူတွေပေးပို့
လာကြတာတွေလည်း ရှိပါတယ်။ စာမျက်နှာအရေအတွက်နဲ့
စီမံခန့်ခွဲမှုပိုင်း အကန့်အသတ်တွေကြောင့် ချက်ချင်းမဖော်ပြပေး
နိုင်တာကို နားလည်ပေးလိမ့်မယ်လို့လည်း မျှော်လင့်ပါတယ်။

ဒီတစ်ပတ်မှာတော့ အိုင်ယာလန်တော်လှန်ရေးနဲ့ ဗီယက်နမ်
တော်လှန်ရေးတို့ကို မြန်မာ့နေ့ဦးတော်လှန်ရေးနဲ့ ချိတ်ဆက်ပြီး
ပြင်ဆင်စရာတွေအတွက် အကြံပြုတဲ့ အညတရရဲ့ ဆောင်းပါး၊
မင်းကိုနိုင်ရဲ့ အင်တာဗျူးဖြေကြားချက်များ အပါအဝင် တွေးဆ
ခြင်ချိန်ကြဖို့ အရေးအသားတွေကို ဖတ်ကြရမှာပါ။

တော်လှန်ရေးဆိုတဲ့ ရှင်နေမင်းကလည်း ပိုမိုအရှိန်အဟုန်
ပြင်းလာခဲ့ပါပြီ။ ပြည်သူများအားလုံး တစ်ထောင့်တစ်နေရာကနေ
ပါဝင်ကြပြီး စစ်အာဏာရှင် ကျရှုံးရေးနဲ့ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ
ပြည်ထောင်စု ထူထောင်ရေးအတွက် အားစိုက်နိုင်ကြလိမ့်မယ်၊
အပြန်အလှန် ဖေးကူထူမ ထကြွနိုင်ကြလိမ့်မယ်လို့ ပြည်သူ့အသံ
က ယုံကြည်လျက်ရှိပါတယ်။

နေရိပ်လာဖို့စောင့်ရင်း တော်လှန်ရေးနေပူရှိန်အောက်မှာ
ပိတောက်ရနံ့တွေနဲ့အတူ မိမိတို့လက်ထဲ ရောက်ရှိလာသမျှ
တော်လှန်ရေးစာစဉ်တိုင်းကို လက်ဆင့်ကမ်းပေးကြဖို့ တိုက်တွန်း
ပါရစေ။

အရေးတော်ပုံအောင်ရမည်။

မြန်မာ့နေ့ဦး “ဟိုချီမင်းလမ်းကြောင်းများ” ဖောက်ချိန်တန်ပြီ

မြန်မာနိုင်ငံသားတို့ လတ်တလော ရင်ဆိုင်နေရသောအခြေအနေသည် ၁၉ ရာစုနှစ်ကာလက အင်္ဂလိပ်လက်အောက် ရောက်ရှိနေသော အိုင်ယာလန်ပြည်သူတို့ ရင်ဆိုင်နေရသောအခြေအနေနှင့် ထပ်တူထပ်မျှပင် ဖြစ်နေသည်။

အိုင်ယာလန်မျိုးချစ်လူငယ်များနှင့် ပြည်သူများက အင်္ဂလိပ်လက်အောက်မှ လွတ်မြောက်ရန် ကြိုးပမ်းနေကြစဉ် အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်များ၊ အိုင်ယာလန်အမျိုးသား သစ္စာဖောက်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ရဲတပ်ဖွဲ့များ၊ သူလျှိုအဖွဲ့အစည်းများသည် အိုင်ယာလန်ပြည်သူများကို နှိပ်စက်လျက်ရှိနေသည်။

ထို့ပြင် အင်္ဂလိပ်တို့သည် အင်္ဂလန်မှရာဇဝတ်သားများ၊ အကျဉ်းသားများ၊ လူဆိုး လူမိုက်များကို စုစည်း၍ လက်နက်တပ်ဆင်ပေးကာ အိုင်ယာလန်တွင် ဆိုးချင်တိုင်းဆိုး၊ ခိုးချင်တိုင်းခိုး၊ လုချင်တိုင်းလု၊ နှိပ်စက်သတ်ဖြတ်ချင်တိုင်း သတ်ဖြတ်နေကြသည်။ အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်မှ လူဆိုးလူမိုက်တပ်များကို အမဲလိုက်ခွေးနှင့် ခိုင်းနှိုင်း၍ အိုင်းရစ်တို့က “ကိုမဲညို”တပ်များဟု ခေါ်ကြသည်။ အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်၊ ကိုမဲညိုတပ်၊ အိုင်းရစ်သစ္စာ ဖောက်ရဲတပ်၊ သူလျှိုများပူးပေါင်းပြီး အိုင်ယာလန်မြို့ပြကျေးရွာများတွင် လူသတ်၊ မီးရှို့၊ လုယက်၊ အဓမ္မကျင့်မှုများဖြင့် အိုင်ယာလန်ပြည်သူတို့မှာ အကြီးအကျယ် နှိပ်စက်ခံနေ ရသည်။ ဤတွင် မျိုးချစ် အိုင်းရစ်လူငယ်များသည် အိုင်ယာလန်နိုင်ငံကို သိမ်းပိုက် ထားသော အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်များကို တိုက်ခိုက်နှင်ထုတ်ပစ်ရန်မှတစ်ပါး အခြားရွေးချယ် စရာမရှိသည့် အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိသွားကြ သည်။

အင်္ဂလိပ်တို့အား ဆန့်ကျင်တော်လှန်တိုက်ခိုက်ရန်အတွက် လက်နက်ကိုင်ရန် ရည်ရွယ်၍ အဖွဲ့မျိုးစုံဖွဲ့စည်းပေါ်ပေါက်လာကြသည်။ အိုင်ယာလန်အပျော်တမ်းရဲတပ်ဖွဲ့ သည်လည်း အလားတူပင် ပေါ်ပေါက်လာသည်။ အဆိုပါ အိုင်းရစ်အပျော်တမ်း

ရဲတပ်ဖွဲ့အပါအဝင် အဖွဲ့များသည် လွတ် လပ်ရေးကို လိုလားသည့် လူငယ်များဖြင့် စုစည်းကာ စစ်ရေးပြလေ့ကျင့်ခြင်းနှင့် စစ် ပညာလေ့လာခြင်းများကို ရသလောက်ပြု လုပ်နေကြသည်။ စစ်ပညာသင်ကြားပေး မည့်သူမရှိသော ဒေသများတွင် အင်္ဂလိပ် စစ်တပ်ထုတ် လက်စွဲစာအုပ်များ ဖတ်ရှု လေ့လာကြသည်။ အဆိုပါအဖွဲ့များ၏ စစ်လက်နက်ရရှိရေးဆိုသည်မှာ အလွန် တရာခက်ခဲလှသည့် အခြေအနေ ဖြစ် သည်။ လျှို့ဝှက်လက်နက်အလုပ်ရုံများ တည်ထောင်ကြပြီး လက်နက်=များ၊ ယမ်း များ စမ်းသပ်ပြုလုပ်ကြသည်။

ထိုအဖွဲ့လေးများသည် လက်နက် ရရှိရေးအတွက် နည်းမျိုးစုံဖြင့် ကြိုးပမ်း ကြရသည်။ လက်နက်ဝယ်ယူရန် ရန်ပုံငွေ ရှာဖွေ၍ ကြိုးစားဝယ်ယူတင်သွင်းကြခြင်း၊ လိုင်စင်ဖြင့် ကိုင်ဆောင်သူများထံမှ တောင်း ယူကြခြင်း၊ လက်နက်ရှိသည်ဟု သတင်း ရရှိသူများထံမှ သိမ်းဆည်းရယူစုဆောင်း ကြခြင်း၊ အခွင့်အသာသင့်ပါက စစ်သား၊ ပုလိပ်များထံမှ လုယူကြခြင်း၊ ကြားဖြတ် တိုက်ခိုက်လုယူကြခြင်းစသဖြင့် နည်းလမ်း မျိုးစုံ အားထုတ်ကြသည်။ အိုင်းရစ်လူငယ် တို့သည် ကျည်ဆံခွံအဟောင်းများကိုပင် ပြုပြင်၍ ခဲယမ်းမီးကျောက်ရရှိအောင် လုံးပမ်းကြသည်။ အိုင်းရစ်အပျော်တမ်း ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင် လူငယ်လေးများ၏ “ဆိုလို ဟတ်ဘက်”တိုက်ပွဲသည် “ယမ်း”များသယ် ဆောင်လာသော အင်္ဂလိပ်ကွန်ဗိုလ်လမ်း ကြောင်းအား ရှာဖွေရတတ်သမျှသော လက်နက်များဖြင့် ချုံခိုတိုက်ခိုက် လုယူ သော တိုက်ပွဲဖြစ်သည်။ မည်မျှပင်မျိုးချစ် စိတ်၊ စွန့်လွှတ်စွန့်စားလိုစိတ် ရှိသော် လည်း လက်နက်မရှိပါက မည်သို့မျှ

မြန်မာပြည်၏
ပြည်တွင်းစစ်အနေအထားအရ
တိုင်းရင်းသား
လက်နက်ကိုင်များသည်
နေရာအနှံ့အပြားတွင်ပင်ရှိနေရာ
ရရာလက်နက်ဖြင့်
ခုခံနေသော မြို့ရွာများသို့
သေနတ်၊ ခဲယမ်း မီးကျောက်၊
စစ်အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ
သယ်ယူ ပို့ဆောင် ပို့ပိုးရေး၊
ထောက်ပံ့ရေး လမ်းကြောင်းများ
ဖောက်ရန်လိုအပ်လာပြီ
ဖြစ်သည်

မတတ်နိုင်ကြောင်း အိုင်းရစ်ပြည်သူတို့ သဘောပေါက်လာပြီးနောက် တစ်နိုင်ငံလုံးအနှံ့
ရဲစခန်းငယ်များ၊ တပ်ဖွဲ့ငယ်များ၊ စခန်းကြီးများကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ကြပြီး လက်နက်
များ စုဆောင်းဖြည့်တင်းလာကြခြင်းဖြင့် အိုင်းရစ်တော်လှန်ရေးကြီးမှာ အရှိန်အဟုန်
ပြင်းထန်လာခဲ့တော့သည်။

ခေတ်စနစ်များပြောင်းလဲလာသည့်အချိန်တွင် ၂၀ ရာစု ဗီယက်နမ်အမျိုးသားတို့၏
လွတ်မြောက်ရေးသည်လည်း အတုယူဖွယ်ရာပင် ဖြစ်သည်။ ဗီယက်နမ် မြောက်ပိုင်းနှင့်
တောင်ပိုင်း နှစ်နိုင်ငံ ဖြစ်နေပြီး အလယ်တွင် အမေရိကန်စစ်တပ်များ ချထားသော
စစ်မဲ့ဇုန်က တားဆီးထားသည်။ တောင်ဗီယက်နမ် မျိုးချစ်များသည် တောင်ဗီယက်နမ်
အစိုးရနှင့် အမေရိကန်တို့ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်လျက်ရှိရာ ဗီယက်ကောင်းများဟု
ခေါ်ကြသည်။ မြောက်ဗီယက်နမ်အစိုးရသည်တောင်ဗီယက်နမ်ရှိဗီယက်ကောင်းတို့အား
လက်နက်၊ လူအင်အား၊ ရိက္ခာ၊ စွမ်းအင်လောင်စာဆီ၊ ဆေးပစ္စည်း စသဖြင့် စစ်ရေး
လိုအပ်ချက်မှန်သမျှ ထောက်ပံ့နိုင်ရန်အတွက် ကမ္ဘာ့သမိုင်းဝင် “ဟိုချီမင်း လမ်းမကြီး”ကို
ဖွင့်လှစ်လိုက်သည်။

ဟိုချီမင်းလမ်းမ ဆိုသော်လည်း အင်ဒိုချိုင်းနားလမ်းမကြီး၏ တောတောင်အထူ
ထပ်ဆုံး၊ သွားလာရ အခက်ဆုံး၊ မိုးအများဆုံး၊ ရောဂါဘယ အထူပြောဆုံး ပေ ၁,၅၀၀
မှ ပေ ၈,၀၀၀ ခန့်ရှိသော တောင်တန်းကြီးများတလျှောက် ဖြတ်ဖောက်ရခြင်း ဖြစ်သည်။
မိုင်ပေါင်း ၆၀၀ ကျော် ရှည်လျားပြီး လာအိုနှင့် ကမ္ဘောဒီးယား နိုင်ငံများမှဖြတ်ကာ
တောင်ဗီယက်နမ်သို့ ဆက်သွယ်ထားသည်။

ဟိုချီမင်းလမ်းမကြီးဟု ဆိုသော်လည်း ကနဦးတွင် အဆိုပါ တောကြီးမျက်မည်း
အတွင်း ရှေးဟောင်းခေတ်များကတည်းက အသုံးပြုခဲ့သော လူသွားလမ်းလေးများ၊
မုဆိုးများ၏ အမဲလိုက်လမ်းများ၊ တောရှင်း ဖြတ်လမ်းတိုများ စသဖြင့် မူလတောတွင်း
လမ်းများကို အခြေခံ၍ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးစနစ်ကို တိုးချဲ့ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အစ
ကနဦးတွင် လူသွားလမ်းတစ်လျှောက် စက်ဘီးအသုံးပြုရသော နေရာများ၌ စက်ဘီး
အသုံးပြုခြင်း၊ လူမှ ထမ်းပိုး၍ သွားရမည့်နေရာများ၌ လူအားဖြင့် ထမ်းပိုးသယ်ဆောင်
ခြင်းများဖြင့် အစပြုခဲ့သည်။

၁၉၅၉ တွင်ဗိုလ်ချုပ်ဗိုဗန်ဂီယက် ဦးဆောင်သော သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးတပ်မဟာ
၅၅၉ ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ မိုင် ၆၀၀ ကျော် လမ်းကြောင်းတစ်လျှောက် သယ်ယူပို့ဆောင်
ရေး ဗဟိုချက်များ၊ ကြားစခန်းများ၊ ဆေးရုံများ၊ ပြန်လည်အားဖြည့် အနားယူရေး
စခန်းများ၊ သိုလှောင်ရေးစခန်းများ စသဖြင့် တည်ခဲ့ရာ လမ်းမတလျှောက် မမြင်ကွယ်ရာ
တွင် အပျောက်ပျောက်ထားသော ကြားစခန်း(စတေရှင်)ပေါင်း ၄၅ ခုကျော် တည်ထောင်
နိုင်ခဲ့သည်။ လူ ၆,၀၀၀ ကျော်ပါသော တပ်မကြီးနှစ်ခု၊ ခြေလျင်ကင်းတပ်များ၊ အင်ဂျင်
နီယာတပ်များ၊ မော်တော်ယာဉ်တပ်များ၊ စက်ဘီးတပ်များ၊ ဆက်သွယ်ရေးတပ်များ၊
ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အလုပ်ရုံတပ်များစသဖြင့် အဆင့်ဆင့် တည်ဆောက်နိုင်လာခဲ့သည်။

အမေရိကန်ထောက်လှမ်းရေးတို့၏ ခန့်မှန်းချက်အရ ဟိုချီမင်းလမ်းမကြီးမှတဆင့်
စက်လက်နက်ပစ္စည်းများ တစ်နေ့လျှင် တန် ၂၀ မှ ၃၀ ခန့် တောင်ဗီယက်နမ်သို့ ပေးပို့နိုင်
ခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် တစ်နေ့လျှင် တန် ၉၀ ခန့် ထရပ်ကား ၃၀ စီးစာမျှ သယ်ယူပို့ဆောင်
နိုင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ နေ့စဉ် လမ်းမကြီးတစ်လျှောက် စစ်လက်နက်ပစ္စည်း၊ စစ်ရေး
အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ တန်ချိန် ၃၀၀ ခန့် ရွေ့လျားနေခဲ့သည်။ စစ်သည်များ၏

စိမ့်ဝင်ထိုးဖောက်နိုင်မှုမှာ နှစ်စဉ် ၄,၀၀၀ နှင့် ၅,၀၀၀ ကြား တောင်ဗီယက်နမ်သို့ဝင် ရောက်နိုင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုကြသည်။ ဟိုချီမင်းလမ်းမကြီး၏ ဆောင်ပုဒ်မှာ “လမ်းကြောင်း များ အဆင့်မြင့်၊ ခရီးဆက်နိုင်ဖို့ ရန်သူကိုခြေမှုန်း” ဟု ဖြစ်သည်။

ယခုအခါ မြန်မာ့နွေဦးတော်လှန်ရေး တွင် ငြိမ်းချမ်းစွာဆန္ဒပြနေသော ပြည်သူ များအား စစ်တပ်မှ ရက်စက်စွာ ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ မီးရှို့ဖျက်ဆီးခြင်း၊ လုယက်ခြင်း၊ ဖမ်းဆီးနှိပ်စက်ခြင်းများ အတောမသတ် ကျူးလွန်နေသည့်အတွက် မြန်မာပြည်သူများ၊ လူငယ်လူရွယ်များအဖို့ ရွေးချယ်စရာလမ်းကြောင်းသည် လက်နက်ဖြင့် ပြန်လည်ခုခံ တိုက်ခိုက်ရန်၊ အပြီးသတ်ချေမှုန်းဖျက်သိမ်းပစ်ရန် အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိလာပေပြီ။ မြန်မာပြည်တွင်း မြို့နယ်အချို့၌လည်း တူမီးသေနတ်၊ ဒူးလေး၊ မြား၊ လေးခွ၊ မိုလိုတော့ဗ် စသဖြင့် ရရာလက်နက်ဖြင့် ခုခံတိုက်ခိုက်မှုများသည် တောမီးသဖွယ်ကူးစက်လာလျက် ရှိသည်။ မြန်မာပြည်၏ ပြည်တွင်းစစ်အနေအထားအရ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်များ သည် နေရာအနှံ့အပြားတွင်ပင်ရှိနေရာ ရရာလက်နက်ဖြင့်ခုခံနေသော မြို့ရွာများသို့ သေနတ်၊ ခဲယမ်းမီးကျောက်၊ စစ်အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ သယ်ယူပို့ဆောင် ပံ့ပိုးရေး၊ ထောက်ပံ့ရေးလမ်းကြောင်းများဖောက်ရန် လိုအပ်လာပြီဖြစ်သည်။ ကားလမ်းအသုံးပြု နိုင်သည့်နေရာတွင် ကားလမ်း၊ ဆိုင်ကယ်အသုံးပြုနိုင်သည့်နေရာတွင် ဆိုင်ကယ်၊

စက်ဘီးအသုံးပြုနိုင်သည့်နေရာတွင် စက် ဘီး၊ လူမှု ထမ်းပိုးသွားရမည့် ခြေလျင်လမ်း တွင် လူစသဖြင့် ထောက်ပံ့ရေး လမ်း ကြောင်းများဖြင့် ပံ့ပိုးနိုင်ပါမှ ပြည်သူများ ခုခံနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲ၏ ဟိုချီမင်းလမ်း ကြောင်းကဲ့သို့ မိုင်ရာချီ မရှည်နိုင်ဘဲ မိုင်အနည်းငယ်အတွင်း လမ်းကြောင်းရှာ ခြင်း၊ စစ်လက်နက်ပစ္စည်းထောက်ပံ့ခြင်း၊ တော်လှန်ရေးရဲဘော်များစိမ့်ဝင်ထိုးဖောက် ခြင်းများ လျင်မြန်စွာ လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် အတွက် “နွေဦးတော်လှန်ရေး ဟိုချီမင်း လမ်းမများ” ဖောက်လုပ်ချိန်တန်နေပြီ ဖြစ်ပါကြောင်း။ ■

အညတရ

အချိန်ကာလကိုယ်နှိုက်က တော်လှန်ရေးပဲ

ငါတို့ဟာအသေခံဖို့ ရှေ့တန်းထွက်နေတာမဟုတ်
အောင်ပွဲခံဖို့ ရှေ့ထွက်တိုက်နေတာ။
ရန်သူစစ်ဓားပြရဲ့တပ်နေရာမှာ
ဖက်ဒရယ်တပ်တော်နဲ့အစားထိုးမယ်
ဖက်ဒရယ်တပ်တော်ဖွဲ့စည်းရေးကို
ဟန့်တားနှောင့်ယှက် အချိန်ဆွဲပေးနေသူဟာ
ရန်သူစစ်ဓားပြရဲ့လူလိုမှတ်။
ငါတို့ စစ်တိုက်နေတာ
ရန်သူစစ်ဓားပြရဲ့အဓမ္မပြုကျင့်မှုကို
တော်လှန်နေတာ။ ဆန့်ကျင်နေတာ။
ငြိမ်းချမ်းရေးစကားပြောနေတာမဟုတ်ဘူး။
ဘာကိုဆုံးဖြတ်လို့ ဘာကိုပြောပြော
လက်တွေ့နဲ့ကင်းကွာလို့မရ။
လက်တွေ့အခြေနေက စစ်ရေးမခိုင်ပဲ
နိုင်ငံရေးကိုမတည်ဆောက်နိုင်ဘူးမှတ်။
နိုင်ငံရေးခိုင်မာမှ စစ်ရေးခိုင်မာမယ်ဆိုတာ
လက်တွေ့အခြေအနေနဲ့ကင်းကွာတဲ့အယူအဆ။
စစ်ဓားပြအတွက်အချိန်ဆွဲပေးနေတာလို့မှတ်။

လက်ရှိမြေပြင်အခြေနေက
တဦးချင်းနိုင်ငံရေးအယူအဆမှာ
ခိုင်မာပြတ်သားဖို့ပဲလိုတာ။
တော်လှန်ရေးခရီးလျှောက်လှမ်းရာလမ်းမှာ
လက်တွေ့မကျတဲ့ အယူအဆမှန်သမျှ
ဆန့်ကျင်ကြ။ တိုက်ထုတ်ကြ။
အချိန်ကာလကိုယ်နှိုက်က
တော်လှန်ရေးပဲဆိုတာ မမေ့ကြလေနဲ့။
တုံ့ဆိုင်းမနေကြနဲ့ အချိန်မဆွဲနဲ့။
ဖက်ဒရယ်တပ်တော်ကို
တိုက်ရဲသူတွေနဲ့စုပေါင်းတည်ဆောက်ကြ။
ဝိုင်းဝန်းပံ့ပိုးကြ။ ကူညီကြ။
တွေဝေသူတွေကျန်ခဲ့လိမ့်မယ်။
ဟေး...နောက်မတွန့်နဲ့မကြောက်ရွံ့နဲ့
ရဲရဲချီတက် ခရီးဆက်မယ် အောင်ပွဲ ဆက်ဆက်ယူကြမယ်။
(နိုင်ငံရေးခိုင်မာမှ စစ်ရေးတည်ဆောက်လို့ရမယ်
ဆိုသူရဲ့ အယူအဆကို တိုက်ရိုက်ဆန့်ကျင် ခြေဖျက်ခြင်း)

(ဆရာထွန်းဇော်ဌေး၏ Facebook post ကို
ပြန်လည်ကူးယူဖော်ပြပါသည်။)

အောင်မျိုးမင်း ရေးသည်။

သူတို့က လူတွေမဟုတ်ဘူး

CNN က မြန်မာနိုင်ငံအကြောင်းသတင်း ဆယ်မိနစ်စာ ထပ်တင်ပြပါတယ်။ Clarissa Ward က တင်ဆက်တာပါဘဲ။ ခေါင်းစဉ်လေး ကိုက စိတ်ဝင်စားစရာပါ။ “မြန်မာစစ်တပ်က ကလေးများ သေဆုံးရခြင်းအပေါ်မှာ တာဝန်ရှိမှုကို ငြင်းဆိုပြီး ရွေးကောက်ပွဲနောက် ရွှေ့နိုင်ဟုဆို” တဲ့။

စစ်ချင်း citizen journalist တွေကသက်စွန့်ဆံဖျားရိုက် ကူးမှတ်တမ်းတင်ထားတဲ့ ပြကွက်တွေနဲ့စတင်ပြီး သူသွားခဲ့တဲ့ခရီး တွေဖြစ်တဲ့ တောင်ဥက္ကလာပ၊ ပဒုမ္မာကုန်တိုက်မီးလောင်ကွင်းနဲ့ မင်္ဂလာဒုံဈေးတွေသွားခဲ့တဲ့အကြောင်းတွေကို ရိုက်ပြထားပါတယ်။ သူအင်တာဗျူးခဲ့တဲ့ စစ်တပ်ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ ပြည်သူ့အချစ် တော် ဇော်မဲလုံးရဲ့အဖြေတွေကိုလည်း တင်ပြသွားပါတယ်။

သတင်းအကြောင်းထက်စာရင် သတင်းထောက်ကို သတင်း ပေးခဲ့တဲ့သူတွေကို ပထမဆုံးချီးကျူးဂုဏ်ပြုလိုပါတယ်။ ဈေးမှာ တွေ့ခဲ့တဲ့ ပြည်သူတွေ အထူးသဖြင့် အင်္ဂလိပ်လို ပြောဆိုသွားခဲ့ တဲ့မိန်းကလေးငယ်လေးတွေဟာ အန္တရာယ်ရှိမှန်းသိလျက်နဲ့လက် သုံးချောင်းကို သတ္တိအပြည့်နဲ့ထောင်ပြီး သတင်းစကားပေးခဲ့ကြ တယ်။ စစ်အာဏာရှင်ကိုလက်မခံဘူးဆိုတာကို ကြောက်စိတ် စိုးရိမ်စိတ်ကြောင့် တစ်ကိုယ်လုံးတုန်နေတဲ့ကြားက ရင်ဖွင့်ပြော ကြားသွားခဲ့ကြတယ်။ သတင်းထောက်ကိုယ်တိုင်က လုံခြုံရေး သတိထားပါလို့သတိပေးနေတဲ့ကြားက ပြောပြပြီး အမြန်ပြေးထွက် သွားတဲ့ အမျိုးသမီးငယ်လေးရယ်၊ ဆာလာအိပ်ထမ်းထားပြီး ငါတို့ ဒီမိုကရေစီ လိုချင်တယ်လို့ ကပ်ပြောသွားသူရယ်၊ လက်သုံးချောင်း ထောင်တာဟာ Justice လိုချင်တာလို့ ပြောပြတဲ့ အမျိုးသား တစ် ယောက်ရယ်၊ ကားသွားနေရင်းခနရပ်ပြီး လက်သုံးထောင်ပြရင်း မြန်မာပြည်ကို ကယ်တင်ပါလို့ပြောကြားခဲ့တဲ့ အမျိုးသမီး တစ် ယောက်ရယ်၊ သတင်းထောက်မြင်အောင် လက်သုံးချောင်းကို

ထောင်ပြကြ၊ ရရာကိုတီးပြီး သံပုံးတီးကြတဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ သတင်းစကားက မြန်မာပြည်သူသန်းပေါင်းများစွာရဲ့ဆန္ဒကို ကိုယ်စားပြောပြသွားတာပါ။ အလေးပြုပါတယ်။ တာဝန်ကျေကြ ပါတယ်။

တစ်ဖက်က ပြည်သူတွေတာဝန်ကျေသလို တစ်ဖက်က လည်း သတင်းမှားတွေကို တင်ပြပြီး လိမ်ညာနိုင်အောင်ကြိုးစား တာကို ထင်ထင်ရှားရှား တွေ့နိုင်ပါတယ်။ တောင်ဥက္ကလာမှာ ဆန္ဒ ပြသူတွေရဲ့တိုက်ခိုက်မှုတွေကြောင့် ထိခိုက်နစ်နာသူများဆိုတဲ့ လူတွေကိုစုထားပြီး သတင်းထောက်ကို တင်ပြခိုင်းပါတယ်။ သင်္ကန်းဝတ်သူတစ်ဦးက ဆန္ဒပြတွေတိုက်ခိုက်လို့ ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရတဲ့အကြောင်း ပြောနေတာတွေရပါတယ်။ ရှေ့နေဝတ်စုံတွေနဲ့ သူတွေလည်းတွေ့ရပါတယ်။ ဒါအပြင် ပြည်သူတွေကနေ မီးရှို့ ဖျက်ဆီးလို့ ပျက်စီးသွားတဲ့ ကုန်တိုက်နေရာတွေကို လိုက်ပို့ပြီး အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက် ဖျက်ဆီးခံရကြောင်း ပြောတာကို ရိုက်ပြပါ တယ်။ မိုးလုံးပြည့်မုသာဝါဒတွေနဲ့ပေါ့။

အင်တာဗျူးအပိုင်းကတော့ ထုံးစံအတိုင်း အလွဲလွဲ အချော် ချော်ပါ။ ပြည်သူ့အချစ်တော်ဇော်မဲလုံးက ရုံးမတက်အောင် လှုံ့ ဆော်တဲ့ CDM ကိုအပြစ်တင်ပါတယ်။ ပြည်သူတွေက ရန်စပြီး ကျောက်တုံးတွေ လေးခွတွေနဲ့တိုက်ခိုက်လို့ တပ်က ပြန်ခုခံရတာ ပါလို့ဆင်ခြေပေးပါတယ်။ ကျောက်တုံးတွေ လေးခွတွေနဲ့တိုက်ခိုက် လို့ ပြန်ခုခံတာကြောင့် လူတွေ ဒီလောက်သေအောင် တုန်ပြန်စရာ

သက်ရှိကျည်ဆန်

ပြောစရာစကားလည်းမရှိတော့
 ဖြေစရာတရားလည်းမရှိတော့
 ရရာလက်နက်စွဲကိုင်ကြဆိုတော့
 အသက်ကို လက်နက်လုပ်ပြီး
 ဆုပ်ကိုင်ထားကြ
 ခုလိုကာလမှာ
 မျက်ရည်ကျတာလည်း
 တိုက်ပွဲဝင်တာပဲ
 ကျည်ဆန်ကို
 ငိုသံတွေနဲ့ပြန်ပစ်တယ်
 ညနက်လာပုံက
 ကိုယ်ရယ်မောမိရင်တောင်မှ
 အပြစ်ရှိပြီး
 ကိုယ့်သားကိုယ်ချီထားမိတာကိုက
 မတရားသလိုဖြစ်လာ
 ကြီးစိုးလာတဲ့အမှောင်မှာ
 ငိုကြွေးသံတွေကျိုးပြိုလို့
 သေနတ်ပြောင်းထဲက
 ခွေးဟောင်သံတွေဟာလည်း
 ပိုပြီးကျယ်လောင်လာ
 မသေမရှင်ကွင်းပြင်ကြီးရဲ့အလယ်မှာ
 သေသူတွေကိုလိုက်ပို့ရင်း
 ပျောက်သောသူတွေကိုလိုက်ရှာကြ
 မင်းမူနေတဲ့မြို့ဆိုးတွေကြားမှာ
 သေသူနဲ့ရှင်သူဟာလည်း ခွဲမရ
 ဒီမြက်ရိုင်းတောကြီးလွန်မြောက်ရင်လို့
 စိတ်ကူးယဉ်ကြ
 ခုလိုကာလမှာ
 စိတ်ကူးနဲ့ လူသတ်တမ်းကစားရတာ
 ပျော်စရာကောင်းတယ်

သစ်ကောင်းအိမ်

လိုသလားဆိုတဲ့ မေးခွန်းကို တော်တော်ခွဲကျသွားတဲ့ပုံပါ။ “အထိ အခိုက် နည်းနိုင်သမျှနည်းအောင် စည်းကမ်းတကျနဲ့ ပစ်ခတ်တာ ပါ” တဲ့။ တော်သေးတာပေါ့ကွယ်။

ကလေးတွေသေဆုံးမှုကို သတင်းထောက်က မောင်ကျော် မင်းလတ် (၁၇ နှစ်)၊ မောင်ထူးမြတ်ဝင်း (၁၃ နှစ်)နဲ့ မောင်ထွန်းထွန်း အောင် (၁၄ နှစ်) တို့ အဖြစ်အပျက်တွေကို ထောက်ပြပြီး မေးပါတယ်။ ဖြေပုံကတော့ “လူတွေက ကလေးတွေကို မြှောက်ပေးကြတယ်။ အကြမ်းဖက်ဖို့ လှုံ့ဆော်ပေးကြတယ်။ ဒါကြောင့် တပ်ဖွဲ့တွေက ပစ်ခတ်ရင်း ထိမှန်ကုန်တာ။ ကျနော်တို့မှာ ကလေးတွေနဲ့ အပြစ်မဲ့သူတွေကို ပစ်ခတ်ဖို့ ရည်ရွယ်ချက်မရှိပါဘူး” “ဒီသတင်းတွေက တပ်တွေကို အမြင်မှားအောင် အကြမ်းဖက်သမားတွေက လုပ်ဆောင်နေတာပါ”တဲ့။ ကလေးတွေသာ အိမ်ထဲမှာနေရင် ပစ်ခံရမှာ မဟုတ်ဘူးလို့လည်း ပြောပြန်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မောင်ထူးမြတ်ဝင်းဟာ အိမ်ထဲနေရင်းနဲ့ သေနတ်ထိမှန်တာပါ။ မခင်မျိုးချစ်ကလေးကလဲ အိမ်ထဲမှာနေတဲ့ သူ့ဖခင်ရဲ့ ရင်ခွင်ထဲမှာ ပစ်ခတ်ခံရတာပါ။

နောက်ဆုံးအနေနဲ့ အင်တာဗျူးခဲ့တဲ့သူတစ်ယောက်ပြောခဲ့တဲ့စကားလေးကို အကြိုက်ဆုံးပါ။ “they are not human” “သူတို့က လူတွေမဟုတ်ဘူး” တဲ့။

ကဲ.... အရူးပေးမလား။ တိုက်ပွဲဝင်ကြမလား။ ■

အောင်မျိုးမင်း

မင်းကိုနိုင် ဖြေဆိုသည်။

ဒီမိုကရေစီဆိုတဲ့ အမှန်တရားဘက်က ကြယ်စုံလသားတဲညတွေ

ဧပြီ ၉ ရက်နေ့နံနက် RFA ရေဒီယိုအသံလွှင့်ချက်၌ ဖြေကြားမှု

■ CRPH နဲ့လက်တွဲပြီး လုပ်ဆောင်မှုများ

ကျွန်တော်တို့တွေက လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တွေနဲ့ အရင်ကတည်းက လက်တွဲခဲ့ကြတာပါ။ အာဏာလုလိုက်ပြီဆိုကတည်းက ကျွန်တော်တို့အဆက်အသွယ်လုပ်ကြပြီးတော့ ဘာမဆို အတူ တာဝန်ယူခဲ့ကြတာပါ။ ဆက်ပြီးတော့လည်း ဒီလိုပဲသွားနေတာပါ။ စစ်ကောင်စီနဲ့ ဒလန်တွေကနေ စိတ်ဝမ်းကွဲအောင် လုပ်နေကြတာလည်း ရှိတယ်။ CRPH ကို ယုံကြည်မှုပျက်ပြားအောင် တိုက်ခိုက်နေတာတွေ ရှိတယ်ဗျ။

ကျွန်တော်တစ်ခုပြောပြချင်တယ်။ CRPH က မျိုးဆက်သစ်တွေများစွာနဲ့ သွေးသစ်လောင်းထားတာ။ နောက်တစ်ခုက စုပေါင်းဦးဆောင်မှု၊ စုပေါင်းတာဝန်ခံမှုနဲ့ သွားတာဗျ။ အဲဒီအခါ ကျတော့ဗျာ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်တည်းကို ဘာမဆို ပုံပြီးတော့ အပ်ထားတာမျိုးနဲ့တော့ ကွာတယ်ဗျ။ ဒီလို စုပေါင်း ဦးဆောင်၊ စုပေါင်းတာဝန်ယူမှုမျိုးကလည်း အားကောင်းမောင်းသန်အချက်တွေကို ရလာတယ်။ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စဉ်းစားတတ်လာတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ အားရတယ်။ မကြာခင်မှာ ခိုင်ခံ့တဲ့ တည်ဆောက်မှုတွေကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ ဒါကိုတော့ အကြွင်းမဲ့ ယုံကြည်ပါလို့ ကျွန်တော် ပြောချင်တယ်။

■ ကြာညောင်းလာသော တိုက်ပွဲများကြားမှ

လူငယ်များအတွက် အကြံပြုချက်

ကျွန်တော် ကိုယ်ချင်းစာတယ်ဗျ။ ဒါတွေက လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော်ကတည်းက ကျွန်တော်တို့တွေ ကြုံဖူးတာပေါ့

ဗျာ။ အရေးတော်ပုံကြီးကို ရက်ရက်စက်စက် ဖြိုခွင်းခံရတယ်။ လမ်းတွေပေါ် မှာ အလောင်းတွေ ထပ်သွားအောင် ပစ်သတ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီအခါ လမ်းပျောက်သွားသလိုလည်း ကျွန်တော်တို့ ခံစားဖူးပါတယ်။

အခုလည်း သိတယ်။ လူငယ်တွေမှာ ပိုက်ဆံလေး ငါးရာ တစ်ထောင်တောင်မရှိလို့ သူတို့ ကျိတ်ဖြေရှင်းနေတာ ကျွန်တော် ကြားရပါတယ်ဗျ။ ဒါ့ကြောင့် ကျွန်တော် အစောကြီးကတည်းက ပြောခဲ့တယ်လေ။ ပြည်သူ့အုပ်ချုပ်ရေးကို ခိုင်မာအောင် လုပ်ပါ။ ပြီးရင် ပြည်သူ့လုံခြုံရေးကို သွားပါ။ ပြီးတော့ ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးဆိုပြီးတော့ သွားရလိမ့်မယ်။

အဲဒါလည်း ဘယ်တွေကို သွားရမှာလဲဆိုတော့ လုံခြုံစိတ်ချရတဲ့ နယ်မြေတွေကို သွားရမှာဗျ။ အဲဒီမှာ သင်တန်းတွေ ရှိတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ လွတ်မြောက်နယ်မြေတွေ ရောက်သွားမယ်။ တိုင်းရင်းသားတွေနဲ့ လက်တွဲတာတွေ လုပ်ရမယ်။ မြို့ပေါ်မှာ နေနိုင်တဲ့သူတွေ ရသလောက်ဆက်ပြီး ပျောက်ကြားသပိတ်တွေနဲ့ ဆက်ပြီးတော့ သွားမယ်ဆိုတဲ့ သူတွေလည်း သွားနိုင်တယ်ဗျ။ အဓိကကတော့ စစ်ကောင်စီကို လက်မခံဘူး၊ ဆန့်ကျင်တယ်ဆိုတာကို ပြနေဖို့ပဲ။

■ ဖက်ဒရယ်အာမီနင့် ပတ်သက်၍

တကယ့်တကယ် ကျွန်တော်တို့ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု၊ ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံတော်သစ် ထူထောင်တဲ့ အချိန်မှာဆိုရင် ဖက်ဒရယ်အာမီပဲ ဖြစ်နေရမယ်။ ဒါကတော့ ရှင်းတယ်။ ဒါပေမယ့်

ဘယ်လိုသွားရမလဲ။ အဆင့်ဆင့်သွားရမယ်။ အဲလို ပြောလို့ ကြာ
မှာလားလို့ မေးရင် ကျွန်တော်တို့က မကြာချင်ဘူး။ မကြာချင်
ပေမယ့် အဆင့်ကို ကျော်လို့တော့ မရဘူးဗျ။ သူက မြန်ရမယ်၊
အရည်အသွေး ပြည့်ရမယ်၊ စံချိန်မီရမယ်ပေါ့ဗျ။ အဲဒီလို သွား
နေရတာ။

ဒါကြောင့်မို့လို့ ကျွန်တော် ခုနကပြောတဲ့ Safe Zone လို့
လုံခြုံစိတ်ချရတဲ့ နယ်မြေတွေကိုသွားပြီး သင်တန်းတက်ရမယ်။
ဘာသင်တန်းလဲဆိုတာ လူတိုင်းလည်း သိပြီးသားပဲ။ အဲဒီတော့
လွတ်မြောက်နယ်မြေမှာရှိတဲ့ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တွေနဲ့
လည်း လက်တွဲရမှာပဲဗျ။ ဘယ်လမ်းကနေ ဘယ်လိုသွားပါလို့
ကျွန်တော်တို့က မြန်မာပြည်မြေပုံကြီး ချပြီးတော့ ဒီလမ်းက ဒီလို
သွားပါလို့ ပြလိုလည်း မရဘူး။ ကိုယ့်နယ်မြေနဲ့ကိုယ်ကြည့်၊ အနီး
ဆုံး ဘယ်လမ်းက သင့်သလဲ၊ ဘယ်လိုသွားသင့်သလဲ။

ကျွန်တော်တို့ အတွေ့အကြုံနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပြောရရင်
ထောင်ထဲတွေ ဘာတွေမှာ သိခဲ့တယ်ဆိုရုံနဲ့ မလုံလောက်ဘူး
နော်။ ဒလန်တွေဘာတွေ ထည့်ထားတာတွေ ရှိတတ်တယ်။
အရင်းအနှီးက ကြီးတယ်ဆိုတာတော့ လူတိုင်းသိတယ်။ ဘာဖြစ်
လို့လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့က အပြောင်းအလဲကြီး ကောင်း
ကောင်းကြီး ကြီးကြီးမားကြီး၊ အောင်ပွဲကြီးကို လိုချင်တာဗျ။

ဖက်ဒရယ်အာမီဆိုတာ အဆင့်ဆင့်သွားရမယ်။ ကျွန်တော်
ထပ်ပြောမယ်။ ကြာမှာလား၊ မဟုတ်ဘူး။ မကြာချင်ဘူး။ ကျွန်
တော်တို့ အဆင့်ကိုလည်း ကျော်လို့မရဘူး။

■ CDM ဝန်ထမ်းများနှင့် ပတ်သက်၍

အဓိကကတော့ ကျွန်တော်ပြောချင်တာက အာမခံချက်
လိုတာပေါ့ဗျ။ ဒါကို ကျွန်တော်တို့ စာနာပါတယ်။ အာမခံချက်
ဆိုတာက နှစ်မျိုးပေါ့ဗျ။ လတ်တလောနဲ့ ရေရှည်ကိစ္စဗျ။

သူတို့နေဖို့ စားဖို့ လိုတယ်။ ဒါတွေ ကျွန်တော်တို့ အတတ်
နိုင်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းတယ်။ အထူးသဖြင့် CRPH က ဒီကိစ္စကို ကိုယ်
စားလှယ်တွေသပ်သပ် ကော်မတီခွဲပြီးတော့ အလုပ်လုပ်တယ်ဗျ။
နောက်တစ်ခုက ရေရှည်။ ရေရှည် ဘယ်လောက်ကြာမှာလဲ။ အဲ
ဒါတွေက အခြေအနေအရပ်ရပ်ပေါ် မူတည်တယ်။ ပြည်တွင်းရေး၊
နိုင်ငံတကာကရာ ဘယ်လောက်လုပ်နိုင်စွမ်းရှိလဲ ဆိုတဲ့ပေါ်မှာ
မူတည်တယ်။

တကယ်က အစိုးရယန္တရားက ပျက်နေပြီဗျ။ ပုံမှန်ဘယ်လိုမှ
မလည်ပတ်နိုင်ဘူးဗျ။ ဒါကြောင့်မို့ မက်လုံးတွေပေးလိုက်၊ ခြိမ်း
ခြောက်လိုက်နဲ့။ အမှန်က သူတို့ ရှုံးသွားပြီ။ အဲဒါကြောင့်မို့ CDM
သည် နိုင်ငံကို နိုင်ပြီးနေပြီ။ အဲဒီတော့ သူတို့အတွက်ကို CRPH က

ထောက်ပံ့နေတယ်။ တစ်ခုတော့ ရှိတာပေါ့။ လမ်းကြောင်းတွေက
ပိတ်ဆို့ခံရတယ်ဗျ။ ဒါပေမယ့် ရတဲ့နည်းနဲ့တော့ ရသလို ထောက်ပံ့
နေတာပဲ။

စားရေဝတ်ရေးတင် မကဘူး။ သူတို့နေဖို့တောင် အခက်
အခဲရှိတယ်ဆိုတာ နေဖို့အန္တရာယ်ရှိတာကို ပြောတာ။ အဲဒါဆိုရင်
သူတို့ကို Safe Zone လို့ခေါ်တဲ့ နေရာတွေမှာ လက်ခံပေးနေ
တယ်ဗျ။ ဆရာဒေါက်တာ ဇော်ဝေစိုးတို့၊ ဆရာဝင်းမြတ်အေးတို့
လုပ်ပေးနေပါတယ်။

ကျွန်တော် ပြောမယ်။ ဒီဗြိလ မကုန်ခင်မှာ အလှည့်
အပြောင်းကြီးဖြစ်အောင် အားလုံးက ကြိုးစားနေကြတယ်။
ဘဏ်တွေကိုပဲကြည့်။ အခု ပြန်ဖွင့်ရင်တောင် မရတော့ဘူး။
ပြည်သူတွေက ရှိသမျှကို ပြန်ထုတ်ပြီးတော့ ယူနေလို့ ဘဏ်တွေ
က တောင်းပန်ယူနေရတယ်။ ပြည်သူတွေက ပြတ်တယ်။

■ နိုင်ငံတကာ ထောက်ခံအားပေးမှု

ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးမှာ တကယ်တော့ နှစ်မျိုးပဲရှိတာပဲဗျ။
အာဏာရှင်အားပေးနဲ့ ဒီမိုကရေစီဘက်တော်သား ဆိုပြီး နှစ်မျိုးပဲ
ရှိတာပဲ။ အဲတော့ ဒီမိုကရေစီ မဟာမိတ်တွေဘက်ကို ကြည့်ပါ။
သူတို့လုပ်နေတဲ့ပုံစံက ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ တစ်ယောက်တည်းက
နေ လုပ်တာမဟုတ်ဘူး။ မဟာမိတ်တွေ အင်နဲ့အားနဲ့ နိုင်ငံပေါင်းစုံ
က စုဖွဲ့ပြီးတော့ မြန်မာပြည်အရေးကို လုပ်နေတဲ့ပုံစံကို သွားနေ
ကြတာ။

အခုဆိုရင် UN မှာ အခု ကြားနာမှု လုပ်တော့မှာ။ ဒေါ်ဇော်မာ
အောင် တက်ပြီးတော့ ထွက်ဆိုပေးရမယ်။ အဲဒါ ကုလသမဂ္ဂ
လုံခြုံရေးကောင်စီရဲ့ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်တဲ့ ယူကေကနေ
ဦးဆောင်ပြီး လုပ်မှာ။ အဲဒီ သံအမတ်ကနေ CRPH ရဲ့ ယာယီ
ဝန်ကြီးတစ်ယောက်အနေနဲ့ လှမ်းဖိတ်တာဗျ။

ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတွေကလေ...
သူတို့သမိုင်းတလျှောက်လုံးမှာ
ဘယ်သူက မိတ်ဆွေကောင်း၊
ဘယ်သူက ကျွန်တော်တို့ပြည်သူတွေအပေါ်
အမြတ်ထုတ်နေတယ်ဆိုတာ
ကောင်းစွာသိတယ်ဗျ။

ဆိုလိုတာက CRPH ရဲ့အသံကို ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေး ကောင်စီရဲ့ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတွေအနေနဲ့ ကြားနာမှုလုပ်မယ်။ ပြီးတော့ ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတွေဆီ ပြန်သယ်သွားမှာ။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောရရင် ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့ဝင်တွေကို ဖိအားပေးတာ။ အဲလို ဖိအားပေးတာ စဉ်းစားစရာရှိတယ်။ CRPH ရဲ့ တရားဝင်မှုကို နိုင်ငံတကာမှာရှိတဲ့ လုံခြုံရေးကောင်စီအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံတွေကနေ တကယ်ကို အသိအမှတ်ပြုတာ။

အဲဒါ တော်တော်အရေးကြီးတယ်ဗျ။ ဒါကြောင့် ကြားနာခြင်းလို့ သူတို့က ပြောလိုက်တာ။ သူတို့ တရားဝင်ဖိတ်ပြီး လုပ်တာဗျ။ ဝန်ကြီးတစ်ယောက်အနေနဲ့အသိအမှတ်ပြုတာ။ ဆိုတော့ ဒီလို UNSC ကို ဖိအားပေးရာ ရောက်သလို၊ UNSC က ထိုက်သင့်တဲ့ ထိရောက်တဲ့အရေးယူမှုမလုပ်ဘူးဆိုရင် မေးစရာရှိတယ်။ အိုကေ။ ဒါဆိုရင် ဒီမိုကရေစီ မဟာမိတ်နိုင်ငံတွေ အနေနဲ့ “ငါတို့ကတော့ ဒီဘောင်ထဲကနေ လုပ်ခဲ့တယ်။ နည်းပေါင်းစုံနဲ့ ကြိုးစားခဲ့တယ်။ လုပ်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် မရဘူး” ဆိုတာကို သူတို့က သက်သေထူမယ်။ သက်သေထူပြီးရင်တော့ ဒီပုံစံနဲ့မရတဲ့အတွက် တခြားပုံစံ ပြောင်းမယ်ဆိုတဲ့ အကွက်တွေ လာမှာဗျ။

နောက်ကျန်သေးတယ်ဗျ။ IMM လိုဟာမျိုး။ အဲဒါမျိုးဆိုရင် ဗော်လတယ်ရာ ဖေတာ ရှေ့နေအဖွဲ့လို ဟာမျိုးနဲ့ တွဲပြီး လုပ်နေတာရှိတယ်။ စဉ်းစားကြည့်ဗျ။ ကျွန်တော်တို့ အချက်အလက်တွေကို ပြည်သူလူထုဆီက တောင်းခံထားတာ အထောက်အထားတွေ ၂၇၀,၀၀၀ ကျော် ရသွားပြီ။ အဲဒီထဲကနေ အားအကောင်းဆုံး အချက်အလက်တွေကို ပြန်ပြီးတော့ စုနေ၊ ထုတ်နေတယ်။

■ ရက်ပိုင်းအတွင်း တိုးတက်မှုအဖြစ် မျှော်လင့်စရာ

NUG ဆိုတဲ့ အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အစိုးရတစ်ရပ် မကြာခင် ရက်ပိုင်းမှာ ကြေညာမယ်။ အကြမ်းဖက် စစ်ကောင်စီကို ဖြုတ်ချကြဖို့ အကုန်လုံး ရည်မှန်းချက်တူတယ်။ ဒါတော်တော် အရေးကြီးလိမ့်မယ်နော်။ အဲဒီမှာ အဖွဲ့အစည်း အစုံအလင် ပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဘာကြောင့် ဒီရက်တွေမှာ အလုပ်များနေကြလဲဆိုတော့ ပြည်တွင်းရောပြည်ပမှာရောရှိတဲ့ အင်အားစုတွေကို အကုန်လိုက်ပြီးတော့ ညှိကြတာဗျ။ ညှိကြတယ်ဆိုတဲ့ နေရာမှာ လူတွေသိတာက တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းနာမည်တွေပဲ သိကြတယ်။ တကယ်တော့ အဲဒါထက် မကဘူးဗျ။ ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စုကြီး တစ်ခုလုံးအတွက် ကြည့်လိုက်ရင် အဲဒီ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့အတူ အရပ်ဘက် အဖွဲ့အစည်းတွေ၊ ဩဇာတိက္ကမ၊ ရှိတဲ့လူတွေ၊ အသင်းအဖွဲ့တွေ အင်အားစုများစွာနဲ့ ပေါင်းပြီးတော့ လုပ်ကြရမှာ။ ဒါ အချိန်တန်ရင် ထွက်လာပါ့မယ်။ ရက်ပိုင်းပါပဲ။

အဲဒီကျရင် ဘယ်လောက် အားကောင်းမယ်။ ကမ္ဘာကြီးကနေ၊ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မဟာမိတ်တွေကနေ ဘယ်လောက် အားပေးမယ် ဆိုတာကို တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

တစ်ဆက်တည်း ကျွန်တော် ပြောလိုက်မယ်ဗျ။ ကျွန်တော်တို့မှာ Public Voice တီဗွီလိုဟာမျိုးကို ထုတ်လွှင့်ဖို့ ရှိတယ်ဗျ။ ဝိုင်ဖိုင်တွေ ပျက်သွားမယ်ဆိုရင် အကုန်လုံး အဆင်သင့် ပြင်ဆင်ထားတယ်။ ဒီဗွီဗီတို့ မဇ္ဈိမတို့လို လိုင်းတွေနေ လွှင့်မယ်ပေါ့ဗျ။ အစိုးရ စဖွဲ့တဲ့နေ့မှာ လွှင့်နိုင်အောင် ကြိုးစားနေတယ်။ အဲလိုပဲ PSI ဗန်းတွေကနေ လွှင့်မယ်ပေါ့ဗျ။ နောက်ဆုံး အင်တာနက် ပြတ်သွားမယ်ဆိုရင်တောင် ကျွန်တော်တို့ အကုန် စဉ်းစားထားတယ်။ ဖုန်းတွေထဲကို SMS ပို့တဲ့စနစ်တွေနဲ့ပေါ့။

■ တရုတ်နှင့် အာဆီယံ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှုအပေါ် ပြည်သူ့အမြင်

ကျွန်တော်တို့ပြည်သူတွေကလေ...သူတို့သမိုင်းတလျှောက်လုံးမှာ ဘယ်သူက မိတ်ဆွေကောင်း၊ ဘယ်သူက ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတွေအပေါ် အမြတ်ထုတ်နေတယ်ဆိုတာ ကောင်းစွာ သိတယ်ဗျ။ ခုပဲ ကြည့်ပါ။ US က ဘာလုပ်လဲဆိုတာကို ကြည့်ပါ။

ဒီမှာ ဖိလစ်ပိုင်တို့၊ စင်ကာပူတို့ မလေးတို့နဲ့ ပူးတွဲ စစ်ရေး လေ့ကျင့်မှုတွေ လုပ်နေတာကအစ ကမ္ဘာကြီးဟာ အာဏာရှင်တွေဘက်ကိုပဲ အမြဲတမ်းလသာတဲ့ညတွေ မရှိပါဘူး။ သူတို့ လမိုက်ညတွေလည်း ကြုံရဦးမှာပါ။ ဒီမိုကရေစီဆိုတဲ့ အမှန်တရား ဘက်ကလည်း ကြယ်စုံလသာတဲ့ညတွေ ရောက်ကို ရောက်လာဦးမှာပါ။

အခုကြည့်လိုက်ပါ။ ကျွန်တော်တို့ စစ်ကောင်စီရဲ့ လုပ်ရပ်တွေကို ကြည့်လိုက်ပါ။ လန်ဒန်မှာရှိတဲ့ သံရုံးတစ်ခုကို ဝင်ပြီးတော့ စီးဖို့ သူတို့ကြိုးစားကြတယ်။ ဒါဟာ အကြမ်းဖက်ပုံစံတွေပဲဗျ။ အဲဒါ သူတို့ ကြမ္မာငင်နေပြီ။ လုပ်သမျှ မှားနေတာ။

နောက်တစ်ခုကြည့်ဦး၊ မနေ့တစ်နေ့ကပဲ CNN သတင်းထောက်ကို ဖိတ်ခေါ်လိုက်တဲ့အခါမှာ ဘာဖြစ်သွားလဲဆိုတော့ မတရားလုပ်တာတွေ ကမ္ဘာကြီးက ပိုပြီး သိခွင့်ရသွားတယ်။ မကြာခင်မှာ ကမ္ဘာကြီးက အမှန်တရားနဲ့လင်းပွင့်မှုကို ပိုပြီးတော့ မြင်လာမယ်။ ကျွန်တော်တို့ပြည်သူတွေရဲ့ အောင်ပွဲကို ရောက်ကို ရောက်မယ်။

ဒါတော့ အခိုင်အမာ ယုံကြည်ပါတယ်။ ဒီကြားထဲမှာတော့ ကျွန်တော်တို့ အားတင်းပြီးတော့၊ မာန်တင်းပြီးတော့ တွဲတဲ့ လက်တွေ မဖြုတ်ကြဖို့ပါပဲဗျ။

မင်းကိုနိုင်

ရဲမြင့်ကျော် ရေးသည်။

ပရိပက်ရှင်နယ် တပ်မတော်သားတွေ စဉ်းစားကြဖို့

အခုရက်ပိုင်းမှာ မင်းအောင်လှိုင်က မိတ္တီလာ၊ မကွေးစတဲ့ တပ်နယ်က အရာရှိတွေနဲ့ မိသားစုဝင်တွေကို ခပ်စိပ်စိပ် လိုက်တွေ့ပြီး သူ့ဘာကြောင့် အာဏာသိမ်းရတယ်ဆိုတာ ရှင်းပြလိုက် လက်ဆောင်တွေနဲ့ချော့လိုက် လုပ်နေတာ တွေ့ရပါတယ်။

၁ သူ့အာဏာရူးတာ၊ လက်နက်မဲ့ ပြည်သူတွေကို လူမဆန်စွာသတ်ဖြတ်နေတာ၊ တပ်မတော်က အကြမ်းဖက်အဖွဲ့ ဖြစ်သွားတာတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ တပ်အချို့မှာ မကျေနပ်သံထွက်လာလို့ ပြန်စည်းရုံးနေတာပါပဲ။ မအလ အာဏာသိမ်းရတဲ့ အဓိက အကြောင်းက မဲစာရင်းမှားယွင်းလို့ပါ ဆိုတာကိုပဲ အရှက်မရှိ ဆင်ခြေပေး တွင်တွင် ပြောနေတယ်။ စစ်ကောင်စီခန့်တဲ့ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ကလည်း မြို့ရွာအလိုက် မဲစာရင်းမှားယွင်းမှု တွေ့ရှိချက်ဆိုပြီး ဖော်ပြနေတယ်။

မဲစာရင်းမှားယွင်းလို့ အာဏာသိမ်းရပါတယ်ဆိုတာ အတော်ယုတ္တိမရှိ ရယ်စရာကောင်းတဲ့ ဆင်ခြေဖြစ်တာကို ၂၀၂၀ နိုဝင်ဘာ ၈ ရက် ပြည်သူ့နဲ့အတူ မဲပေးခဲ့ကြတဲ့ မျိုးဆက်သစ်တပ်ခေါင်းဆောင်ပိုင်းတွေလည်း သိပြီးသားပါ။ ရွေးကောက်ပွဲမှာ မဲပေးခွင့်ရှိသူ ၃၇ သန်းကျော်နဲ့ မဲပေးခဲ့သူ ၂၇ သန်း၊ မဲဆန္ဒနယ်ပေါင်း ၁၁၁၇ ရှိတဲ့ အနက် NLD က ၉၂၀ နေရာ အနိုင်ရခဲ့တာ အစိုးရက ရလဒ်တွေ တရားဝင်ကြေညာပြီးသား ဂေဇက်ထုတ်ပြန်ပြီးသား၊ ပြည်တွင်းနဲ့ နိုင်ငံတကာ စောင့်ကြည့်လေ့လာရေးအဖွဲ့တွေ အသိအမှတ်ပြုပြီးသား၊ တပ်မတော် ကိုယ်စားလှယ်တွေလည်း လွှတ်တော်တက်ဖို့ ရောက်ရှိနေခဲ့ပြီးသားပါ။ တကယ်လို့ မဲစာရင်းမှားတာဖြစ်စေ၊ ထပ်တာဖြစ်စေ အငြင်းပွားရင်၊ တရားဝင် တင်မြှောက်ထားတဲ့ အစိုးရနဲ့ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ဖွဲ့စည်းပေးထားတဲ့ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ကသာ အပြီးပြတ် ဆုံးဖြတ် အတည်ပြုပေးရမယ်လို့ ပုဒ်မ ၄၀၂ မှာ အတိ

အလင်း ဖော်ပြထားတယ်။ မဲကိစ္စ တပ်က ဝင်ပတ်သက်ရမယ်လို့ ၂၀၀၈ ခြေဥမှာ တစ်လုံးတစ်ပါဒမှ ရေးသားမထားဘူး။ ဒါကို စာနယ်ဇင်းတွေမှာ တော်တော်များများလည်း ရေးပြီးသားတွေပါ။

အာဏာမသိမ်းခင် ဇော်မဲလုံးက တပ်က အခန်း(၁) နိုင်ငံတော်အခြေခံမူများကိုပဲ အဓိကယူပြီး ပုဒ်မ ၆ (စ) အရ၊ တပ်ဟာ နိုင်ငံရေးဦးဆောင်မှု အခန်းကဏ္ဍမှာရှိတယ် ဆိုတဲ့အချက်နဲ့ မဲစာရင်းစစ်ဖို့ တာဝန်ရှိတယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်။ ဒါဆို အဲဒီအခန်း (၁) ပုဒ်မ ၄ မှာ ဖော်ပြထားတဲ့ နိုင်ငံတော်အချုပ်အခြာအာဏာသည် နိုင်ငံသားများထံက ဆင်းသက်သည်ဆိုတဲ့အချက်က ဘာလဲ။ အချုပ်အခြာပိုင်တဲ့ နိုင်ငံပိုင်တဲ့ အာဏာပိုင်တဲ့ နိုင်ငံသားတွေထက်၊ နိုင်ငံသားတွေ ရွေးချယ်ထားတဲ့ အစိုးရထက် တပ်က နိုင်ငံရေးဦးဆောင်မှုတာဝန် ပိုရှိပါ့မလား။ ခြေဥရဲ့ ပထမအခန်းကိုပဲ အဓိကယူတယ်ဆိုတော့ နောက်က အခန်းတွေက အရေးမပါဘူးလို့ ဆိုချင်တာလား။

ဖေဖော်ဝါရီ ၁ ရက်နေ့မှာတော့ ပုဒ်မ ၄၁၈ ကို ဖောက်ဖျက်ပြီး နိုင်ငံတော်ရဲ့ ဥပဒေပြုရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ တရားရေး အာဏာသုံးရပ်ကို မအလက မတရားသိမ်းပိုက်ခဲ့တယ်။ စစ်တပ်က ဦးဆောင်ရေးဆွဲခဲ့တဲ့ ၂၀၀၈ ခြေဥကို မအလကပဲ ပေါ်ပေါ်တင်တင် ဖောက်ဖျက်တယ်။ ပုဒ်မ ၄၁၉ ကိုယူသုံးပြီး တစ်ဦးတည်း အဖွဲ့အစည်းတွေဖွဲ့၊ လူတွေခန့်၊ ဥပဒေတွေဖျက် လုပ်တယ်။ အာဏာသိမ်းမှု ဆန့်ကျင်ရေးတွေ တစ်နိုင်ငံလုံး ဆက်တိုက်ဖြစ်ပြီး၊ နှစ်လအတွင်း လက်နက်မဲ့ လူပေါင်း ၆၀၀ ကျော် သတ်ပစ်တယ်။ အချိန်တိုအတွင်း တိုင်းပြည်စီးပွားရေး နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး အဖက်ဖက် ယိုယွင်းပျက်စီးသွားပြီး၊

ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်တော့မလား၊ Failed State ကို ဦးတည်နေပြီလား ဆိုပြီး ရင်တထိတ်ထိတ် နေနေရတယ်။ တစ်ဦးချင်း အကာအကွယ် မဲ့နေတဲ့ ပြည်သူတွေဟာ နိုင်ငံတကာက ဝင်တားဆီးပေးမလား ဆိုပြီး နေ့စဉ် မျှော်ကိုးလာရတယ်။

တပ်မတော်မျိုးဆက်သစ်ခေါင်းဆောင်ပိုင်းအနေနဲ့ အမိန့် ဆိုတာကို ကျော်လွန်ပြီး၊ နှစ်လကျော်အတွင်း မအလတို့ ပြောခဲ့ လုပ်ခဲ့ ဖျက်ဆီးခဲ့တာတွေကို တစ်ခဏ ပြန်စဉ်းစားစေချင်တယ်။ တပ်မတော်သားအများစုဟာ အခြေခံကျတဲ့ မိသားစုတွေကနေ မွေးဖွားလာသူတွေဖြစ်သလို၊ ပြည်သူပေးတဲ့လစာရိက္ခာ လက်နက် တို့နဲ့ရပ်တည်နေရတာ။ တပ်က ပြည်သူကို အဓိကရန်သူလုပ်နေပြီ ဆိုရင်တော့ တပ်ရဲ့ကျဆုံးခန်းဖြစ်သလို၊ လူ့အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုလုံး လည်း ဒုက္ခပေါင်းစုံ ကြုံရဖို့ပါပဲ။

J ဒီနေရာမှာ တပ်မတော် မျိုးဆက်သစ်ခေါင်းဆောင်ပိုင်းကို ပြောချင်တာက ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတိုင်းမှာ စစ်တပ်နဲ့ ရွေးကောက်ပွဲ ဆိုတာ ဘုန်းကြီးနဲ့ဘီးလို မသက်ဆိုင်တဲ့ သီးခြားနယ်ပယ်ကိစ္စ ဆိုတဲ့အချက်ကို မမေ့စေချင်တာပါ။ Standard Army ပဲခေါ်ခေါ် Professional Army လို့ပဲခေါ်ခေါ် စိတ်ဓာတ် စည်းကမ်း အရည် အသွေးမြင့်မားတဲ့ စစ်တပ်တွေဟာ နိုင်ငံရေးပါတီကိစ္စတွေမှာ ကြားနေရပါတယ်။ စစ်သားတိုင်းဟာ ရွေးကောက်ပွဲတွေမှာ နှစ်သက်ရာပါတီကို မဲပေးရုံမှတစ်ပါး ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်ကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခွင့် မရှိပါဘူး။

ဒါကို တစ်နည်းအားဖြင့် အရပ်ဘက်-စစ်ဘက်ဆက်ဆံရေး ဘာသာရပ်မှာ အရပ်ဘက် ပရော်ဖက်ရှင်နယ်ဖြစ်မှု (civilian professionalism) နဲ့ စစ်ဘက် ပရော်ဖက်ရှင်နယ်ဖြစ်မှု (military professionalism) ဆိုပြီး သူ့နယ်ပယ်နဲ့သူ သီးခြားဖြစ်ထွန်းမှုလို့ နိုင်ငံရေးပညာရှင်တွေ ရည်ညွှန်းပါတယ်။ အင်စတီကျူးရှင်းနှစ်ခု ဟာ သူ့နယ်ပယ်ကိုယ်နယ်ပယ်အပြန်အလှန်လေးစား စည်းဘောင် မကျော်ဘဲ ဖြစ်ထွန်းလာရင်၊ အရပ်ဘက်-စစ်ဘက်ဆက်ဆံရေး တိုးတက်မှုရှိတယ်။ နှစ်ဘက်လုံး အရည်အသွေးမြင့်မားလာသလို၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းလည်း တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာတယ်။

သမ္မတဂျိုးဘိုင်းဒင်က မြန်မာစစ်တပ်အနေနဲ့ ရွေးကောက်ပွဲ ရလဒ်အပေါ် အသိအမှတ်ပြုဖို့နဲ့ အနိုင်ရပါတီကို အာဏာလွှဲ ပြောင်းပေးရာမှာ ကူညီဖို့ပဲ လုပ်ရမယ်လို့ တောင်းဆိုတာက ဒီ အချက်ပဲ။ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံကြီး ၁၂ နိုင်ငံရဲ့ စစ်ဦးစီးချုပ်တွေက စစ်တပ်တာဝန်ဟာ ပြည်သူကို အကာအကွယ်ပေးဖို့ဖြစ်ပြီး၊ ပြည်သူကို အကြမ်းဖက် သတ်ဖြတ်ဖို့မဟုတ်ဘူးလို့ မြန်မာတပ်ကို သတိပေးတာကလည်း စစ်တပ်ပရော်ဖက်ရှင်နယ်ဖြစ်မှုနဲ့ စစ်တပ် တိုင်း စောင့်ထိန်းရမယ့် ကျင့်ဝတ်အခြေခံရှိဖို့ ပြောနေတာ ဖြစ်တယ်။

ဒါပေမယ့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်နောက်ပိုင်း ထူထောင်တဲ့ ဖွံ့ဖြိုး ဆဲနိုင်ငံတွေက စစ်တပ်အများစုဟာ အာဏာရှင်တပ်တွေ ဖြစ် နေပြီး၊ ပရော်ဖက်ရှင်နယ်စစ်တပ်တို့ရဲ့ အမူအကျင့်တွေ မရှိခဲ့ ကြဘူး။ မြန်မာတပ်အပါအဝင် အာရှ အာဖရိက ဆင်းရဲတဲ့နိုင်ငံ အများစုက တပ်တွေဟာ ဒီအတိုင်းပဲသွားခဲ့တယ်။ မြန်မာတပ်ဟာ ၁၉၅၈ ကတည်းက ချည်နဲ့တဲဒီမိုကရေစီကို အခွင့်ကောင်းယူ အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြ နိုင်ငံရေးထဲ ဝင်စွက်ဖက်ခဲ့တာဖြင့် ကနေ ၂၁ ရာစု တတိယဆယ်စုနှစ်အထိပါပဲ။ ၂၀၀၈ ခြေဥက အရပ်ဘက် အထက်မှာ စစ်ဘက်က ရာစုချီနေနိုင်ဖို့ အသေချာ ရေးဆွဲထားခဲ့ တာ။ NLD က အဲဒီခြေဥကတစ်ဆင့် နင်းတက်လာတဲ့အခါ လုံးဝ သည်းမခံနိုင်တော့တာ၊ ကိုယ်ရေးထားတဲ့ဥပဒေ ကိုယ်တိုင်ချိုးဖျက် အာဏာသိမ်းတာ၊ အာဏာကိုခြိမ်းခြောက်လာတဲ့ လူငယ်တွေကို သတ်ပစ်နေတာတွေဟာ မြန်မာတပ်အဖို့ ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက် ကမ္ဘာ့အလယ် သိက္ခာတစ်ပြားသားမှ မရှိအောင်ပါပဲ။

ဆိုရရင် မြန်မာစစ်ခေါင်းဆောင်အဆက်ဆက်ဟာ တပ် မတော်ကို ပရော်ဖက်ရှင်နယ်တပ်ဖြစ်အောင် လုပ်ဖို့ထက်၊ အုပ်စု အကျိုးစီးပွားနဲ့ ကိုယ့်မိသားစုပိုင်ဖြစ်အောင်သာ လုံးပန်းခဲ့ကြ တယ်။ အခြားဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတွေကတပ်တွေ ပရော်ဖက်ရှင်နယ် ဖြစ်လာပေမဲ့၊ မြန်မာတပ်ရဲ့ မှားယွင်းနေတဲ့လမ်းကြောင်းကို တည့်မတ်ပေးဖို့ ဘယ်ဗိုလ်ချုပ်မှ တပ်တွင်းမှာ မပေါ်ပေါက်ခဲ့ဘူး။ နောက်ဆုံးမှာတော့ ဘာမဟုတ်တဲ့ လူလိမ် လူယုတ် လူညစ် တစ်ယောက်အောက်မှာ စစ်တပ်လည်းပျက်၊ စီးပွားလည်းပျက်၊ လူတွေလည်း တိုက်ပွဲထွက်၊ ဒီမိုကရေစီလည်း လုံးလုံးကင်းမဲ့ နေတာပါပဲ။

၃ ထပ်ပြီး မျိုးဆက်သစ်စစ်ခေါင်းဆောင်တွေ သတိပြုစေချင် တာတစ်ခုက ၁၉၉၄ ဟန်ဂေရီနိုင်ငံ ဘူတာပတ်စ်မြို့မှာ ဥရောပ လုံခြုံရေးနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ (OSCE) က သဘောတူ ချမှတ်ထားတဲ့ ဒီမိုကရေစီစစ်တပ်တွေ လိုက်နာရမယ့် စစ်တပ် ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ အင်္ဂါရပ်တွေပါ။ နိုင်ငံ ၅၅ နိုင်ငံ ပါဝင်လက်မှတ် ရေးထိုးထားပြီး၊ အဲဒီစာချုပ်ပါအချက်တွေကို စစ်တပ်တွေရဲ့ ကျင့်ဝတ်စံနှုန်းအဖြစ် ရည်ညွှန်းလေ့ရှိပါတယ်။ အဲဒီထဲ ဖော်ပြထား တဲ့ တစ်ချက်က “ဒီမိုကရေစီနည်းလမ်းအားဖြင့် တရားဝင် တင် မြှောက်ထားသော အစိုးရအာဏာပိုင်အဖွဲ့ကသာ စစ်တပ်၊ ရဲ တပ်ဖွဲ့၊ အခြားလုံခြုံရေးအဖွဲ့များအား ဥပဒေနှင့်အညီ ထိန်းချုပ်၊ ထောက်ပံ့၊ လမ်းညွှန်မှုပေးရမည်” ဆိုတာပါ။

စစ်တပ်ကောင်းတွေရဲ့ အမူအကျင့်ကို ဖော်ပြရမှာလည်း အရပ်သားအစိုးရနဲ့ လွှတ်တော်ရဲ့ ဆုံးဖြတ်မှုတိုင်းကို နာခံခြင်းက စစ်တပ်ရဲ့အရည်အသွေးနဲ့ဂုဏ်သိက္ခာ တိုးမြှင့်စေမယ့် တစ်ခု တည်းသောလမ်းလို့ လက်ခံထားကြတာပါ။ ဒါကလည်း ဒီမိုကရေစီ

နိုင်ငံတွေမှာ ဥပဒေပြုရေးအဖွဲ့ကသာ အဓိကအာဏာပိုင်ဖြစ်တာမို့ စစ်တပ်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ အရာရာတိုင်းဟာ ဥပဒေပြုရေးအဖွဲ့မှာသာ အာဏာအပြည့်အဝရှိတယ်။ စစ်တပ်ဘတ်ဂျက် အတည်ပြုတာ၊ ထိပ်တန်းစစ်အရာရှိခန့်ထားတာ၊ စစ်တိုက်ဖို့ အစိုးရရွေးချယ်မှုကို ဆုံးဖြတ်ပေးရတာ အားလုံးက လွှတ်တော်ပါ။ စစ်တပ်တစ်ခုလုံးရဲ့ အာဏာပိုင်အစစ်ဟာ လွှတ်တော်ဖြစ်သလို၊ ပရော်ဖက်ရှင်နယ် စစ်တပ်တိုင်းက လွှတ်တော်ရဲ့အမိန့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ငြင်းချက် မရှိ နာခံရပါတယ်။

နောက် ဒီနေ့ ပြည်သူတွေက သူတို့လက်တွေ့လုံခြုံရေး အတွက် တောင်းဆိုလာတဲ့ ဖက်ဒရယ်တပ်မတော်ဆိုတာ အထူး အဆန်းမဟုတ်လို့ မျိုးဆက်သစ်စစ်ခေါင်းဆောင်တွေ စိုးရိမ်ကြီးဖို့ မလိုပါ။ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတွေမှာရှိတဲ့ တပ်တိုင်းဟာ လူမျိုးစုံ ဘာသာစုံ မျိုးနွယ်စုစုံနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားပြီး ပြည်ထောင်စုကိုယ်စားပြု တပ်တွေပဲဖြစ်ရမှာပါ။ စစ်တပ်တွင်း ဥပဒေတိုင်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်း တိုင်းက လူမျိုးစုံ ဘာသာစုံ ဒေသစုံကို ကိုယ်စားပြုထားရတယ်။ တပ်တွေမှာ လူမျိုးကြီးတစ်စုကိုပဲ ဦးစားပေးထားတဲ့ ဥပဒေ စည်းကမ်းမဖြစ်အောင် ဂရုစိုက်ရတယ်။ မြန်မာတပ်ဟာ အစော ပိုင်း ဗိုလ်ချုပ်စစ်မစ်ဒွန်းတို့လို တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ စခဲ့၊ ချင်းတပ်၊ ရခိုင်တပ်တို့ နေရာရခဲ့ပေမဲ့၊ ဗိုလ်နေဝင်း၊ ဗိုလ်သန်း ရွှေတို့ခေတ်မှာ ဗမာလူမျိုးကြီးတပ် လုံးဝဖြစ်သွားခဲ့ပြီး၊ ဒါက နောက်ဆုံးမှာ တပ်ကျဆုံးခန်း တစ်ခုပါပဲ။

နောက်ပြီး ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတွေက ပရော်ဖက်ရှင်နယ်တပ်မှာ စီးပွားရေးလုပ်ခွင့် လုံးဝမရှိပါ။ စစ်တပ်ဘတ်ဂျက်ကို လွှတ်တော် ခွင့်ပြုချက်နဲ့ အစိုးရက စီမံပေးတယ်။ တပ်အရာရှိကြီးငယ် အားလုံးကို လစာ၊ အိမ်နေရာ၊ ကျန်းမာရေး၊ ပင်စင် လုံလောက် အောင် ပေးထားတယ်။ တပ်ရိက္ခာအတွက် ခြံစိုက်တာ သားငါး မွေးတာ၊ လိုင်စင်ပါမစ်ထုတ်ရောင်းတာ ခွင့်မပြုပါ။ စစ်လက်နက်နဲ့ ထောက်ပံ့ပစ္စည်းဝယ်ယူရာမှာလည်း ပွင့်လင်းမြင်သာရတယ်။ မြန်မာစစ်တပ်ကတော့ ၁၉၅၀ တပ်မတော်ပဋိညာဉ်စာတမ်း အပိုဒ် ၂၀ မှာ “ငါတို့သည် စစ်မှုထမ်းများ စီးပွားရေးအဆင့်အတန်း မြှင့်တင်ပေးရန် အစွမ်းကုန် အားထုတ်ကြမည်။ ထိုသူတို့၏ သား

မယားများ အကျိုးတိုးပွားရေးအတွက် အစိုးရဌာနဆိုင်ရာ နည်း လမ်းများကို ရှာကြံအသုံးပြုကြမည်..” ဖော်ပြထားတဲ့အတိုင်း ဗိုလ်ချုပ်တွေမိသားစု ဘီလျံနာဖြစ်ပြီး တိုင်းပြည် ပြုတ်ပြုတ်ပြုန်း ခဲ့ရတယ်။

၄ ပရော်ဖက်ရှင်နယ်စစ်တပ်တို့ရဲ့ စံနှုန်းတွေအကြောင်း ပြော စရာ အများကြီးရှိပါတယ်။ အထက်က ဖော်ပြတာနဲ့တင် မြန်မာ့ တပ်ဟာ လမ်းကြောင်းဘယ်လောက်မှားနေပြီလဲ၊ စစ်တပ်အင်္ဂါရပ် တွေ ဘယ်လောက် ကင်းမဲ့နေသလဲ၊ ပြည်သူတွေက ဘာကြောင့် ဆဲဆိုနေသလဲဆိုတာတွေ မျိုးဆက်သစ်စစ်ခေါင်းဆောင်ပိုင်းက အလေးအနက်ထား စဉ်းစားဖို့လိုနေပြီ။ မြန်မာနိုင်ငံဟာ လက်ရှိ မအလစစ်တပ် ကြီးစိုးနေသ၍ ပြည်သူတွေဘဝ မလုံခြုံဘူး။ ပြည်သူကို အကာအကွယ်ပေးဖို့ ပျက်ကွက်ပြီး၊ မအလနဲ့ လူတစ်စု အမိန့်အတိုင်း တစ်နိုင်ငံလုံးမှာ အကြမ်းဖက်သတ်ဖြတ်နေရင်၊ တပ်နဲ့ ပြည်သူဟာ နေ့စဉ်ထိပ်တိုက်တိုး ပဋိပက္ခတွေ ဆက်ရှိနေ မှာပဲ။ တပ်လည်းပျက် နိုင်ငံလည်းပျက် အကုန်ပျက်ပြီး ကျရှုံးနိုင်ငံ (Failed State) ကို ဦးတည်နေတယ်။ ပြည်သူက သူတို့လုံခြုံရေး အတွက် ပြင်ပကို မဖြစ်မနေ အကူညီတောင်းခံရတဲ့အခါ၊ မြန်မာ တပ်ဟာ နိုင်ငံတကာစစ်တပ်တွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ရဖွယ် ရှိပါတယ်။

ဒါတွေကို တားမြစ်ဖို့၊ လမ်းကြောင်းမှန်ကို တည့်မတ်ဖို့ တပ်တွင်းမျိုးဆက်သစ်စစ်ခေါင်းဆောင်တွေမှာ တာဝန်နဲ့စွမ်းရည် ရှိပါတယ်။ လူငယ် စစ်ခေါင်းဆောင်တွေဆိုတာ ဒီမိုကရေစီနဲ့ လွတ်လပ်ခွင့်ကို လိုလားတောင်းဆိုတဲ့ Generation-Z တွေလိုပဲ။ ဖောက်ထွက်တွေးရမယ်၊ ဆုံးဖြတ်ရဲရမယ်၊ သတ္တိရှိရမယ်၊ မိမိ အနာဂတ်နဲ့ တိုင်းပြည်ရှေ့ရေးကို အလေးထားရမယ်။ မျိုးဆက် သစ် လူငယ်ဆိုတာ လွတ်လပ်မှုနဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာကို တန်ဖိုးထားတဲ့ လူသားတွေပါ။ အမိန့်အတိုင်း တစ်သဝေမတိမ်း နာခံလုပ်ဆောင်ဖို့ ပရိုဂရမ်ဆော့ဖ်ဝဲလ် သွင်းထားခံရတဲ့ စက်ရုပ်တွေ မဟုတ်ဘူး။ ပရော်ဖက်ရှင်နယ် စစ်သားပီသမှုပြသပြီး ပြည်သူကို အကာ အကွယ်ပေးပါ။ ပြည်သူနဲ့ ပူးပေါင်းပါ။ မအလတို့ရဲ့အမိန့်တွေနဲ့ ယုတ်မာကောက်ကျစ်တဲ့ အကြမ်းဖက်လုပ်ရပ်တွေကို ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ဆန့်ကျင်ကြပါ...။ ■

ရဲမြင့်ကျော်

ချုပ်နှောင်ခံရဆဲ
ဦးရေ
၂၉၃၁

ဝရမ်းထုတ်
ခံရသူဦးရေ
၅၂၀

အကြမ်းဖက်မှုကြောင့်
သေဆုံးသူဦးရေ
၆၁၈

[အချက်အလက်များကို နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ ကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအသင်းမှ ရယူပါသည်။]

အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီရဲ့ စစ်ရေးအသာစီးရမှုတွေက ဘာတွေလဲ

အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီဟာ နိုင်ငံရေးအရ လူထုလှုပ်ရှားမှု၊ CDM၊ CRPH စတာတွေနဲ့ ဖိအားပေးမှုခံနေရပြီး စစ်ရေးအရလည်း တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့တွေရဲ့ ဖိအားပေးမှုတွေကိုခံလာရပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံ မြောက်ပိုင်းမှာ KIO/ KIA နဲ့ တိုက်ပွဲတွေဖြစ်ပွားနေပြီး တောင်ပိုင်းမှာတော့ KNU/KNLA ရဲ့ စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှုတွေကြောင့် အထိနာလျက် ရှိပါတယ်။

ဒီလို စစ်ရေးဖိအားတွေ လျော့ချတဲ့ နေရာမှာ ဘာတွေအသုံးပြုလာလဲ ဆိုရင်တော့ အစဉ်အဆက်ရရှိခဲ့တဲ့ လေကြောင်းစိုးမိုးမှုကို အသုံးပြုလာပါတယ်။ တော်လှန်ရေးနေ့မှာ KNLA တပ်မဟာ-၅ ရဲ့ စခန်းသိမ်းတိုက်ပွဲတွေကြောင့် စစ်ရေး သိက္ခာကျခဲ့ရတဲ့ စစ်ကောင်စီဟာ ကရင်ပြည်နယ်မှာ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုတွေ ဆက်တိုက် ပြုလုပ်နေပါတယ်။

လေကြောင်းစိုးမိုးမှုအပြင် အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီရဲ့ အခြားစစ်ရေးအသာစီးရမှုတွေကတော့ သံချပ်ကာနဲ့ ပစ်ခတ်တိုက်ခတ် ဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော်လည်း မဟာဗျူဟာအသာစီးရမှုတွေဟာ တကယ်ပဲ ကြောက်စရာလား၊ တန်ပြန်နိုင်စွမ်း မရှိတော့ဘူးလားဆိုတာနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေးတင်ပြလိုပါတယ်။

ပထဆုံးအနေနဲ့ စစ်ကောင်စီ လက်အောက်က သံချပ်ကာတပ်ဖွဲ့အကြောင်း ဆွေးနွေးသွားချင်ပါတယ်။ ၁၉၉၀ ကာလများကစပြီး ခေတ်မီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွေလုပ်ခဲ့တဲ့ သံချပ်ကာတပ်ဖွဲ့ဟာ ဒေသတွင်းမှာပါ အတော်အတန် အင်အားတောင့်တင်းတဲ့တပ်ဖွဲ့တစ်ခုကို ပိုင်ဆိုင်ထားပါတယ်။ T-72၊ MBT-2000 လို ပင်မတိုက်ပွဲဝင် တင့်တိုက်ယာဉ်တွေ၊ BTR-3U၊ EE9-Casavel လို ခြေလျင်တပ် ဖြန့်ပစ်ကူပေး

သံချပ်ကာ ယာဉ်တွေကို ပိုင်ဆိုင်ထားပါတယ်။

ဒီသံချပ်ကာယာဉ်တွေကို အရှေ့မြောက်ဒေသတိုက်ပွဲစဉ်များမှာ စတင် အသုံးပြုခဲ့ပြီး လက်ရှိလူထုလှုပ်ရှားမှုများကို အင်အားပြ ခြောက်လှန့်ခြင်း ပြုလုပ်ရန်အတွက်လည်း (Show of Force) အသုံးပြုခဲ့ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံ ပထဝီအနေအထားအရနဲ့ စစ်ကောင်စီရဲ့ အုပ်ချုပ်ထောက်ပံ့နိုင်မှု (logistics) အရလည်း သံချပ်ကာတပ်ဖွဲ့ စစ်ဆင်နိုင်စွမ်းဟာ အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ရှိပါတယ်။ ဒါ့အပြင် စစ်ကောင်စီဟာ ဒီလို တန်ဖိုးကြီးမြင့်တဲ့ သံချပ်ကာယာဉ်တွေကို အသုံးပြုဖို့ တွန့်တိုလေ့ရှိပါတယ်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ် လောက်ကိုင်တိုက်ပွဲစဉ်များ ကာလမှာ စစ်ယာဉ်တန်းတွေ ခြုံခိုခံရတာနဲ့ မိုင်းဆွဲခံရတာတွေအပေါ် သံချပ်ကာယာဉ်တွေ ရှိလျက်သားနဲ့ အထက်ဌာနက အသုံးပြုရန် လေးဖင့်နေခြင်းအပေါ် အရာရှိငယ်များ အကြား ဝေဖန်မှုများ ရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် စစ်ကောင်စီရဲ့ သံချပ်ကာယာဉ်အများစုဟာ ထပ်ပိုးသံချပ်ကာ(reactive armor)များ တပ်ဆင်ထားခြင်းမရှိတာကြောင့် အဖိုးနည်းဝန်ပါ လက်နက်ခဲယမ်းများဖြစ်တဲ့ RPG7/RPG9 ကဲ့သို့ ပုခုံးထမ်းခြေလျင်လက်နက်များဖြင့်ပင် အလွယ်တကူ ဖျက်ဆီးနိုင်ပါတယ်။

ပစ်ခတ်အနေနဲ့ ၁၅၅ မမ အမြောက်ကြီးများကနေ ၁၂၂ မမ အတွဲလိုက် ဒုံးစနစ်တွေနဲ့ ၁၀၅ မမ အမြောက်များ၊ ၇၅ မမ နောက်ပွင့်ရိုင်းဖယ်များ၊ ၈၄ မမ ဒုံးပစ်လောင်ချာ၊ ၆၀ မမ နှင့် ၁၂၀ မမ စိန်ပြောင်းများအထိ ရှိပါတယ်။ ရခိုင် ပြည်နယ် တိုက်ပွဲစဉ်များမှာ ၁၂၂ မမ အတွဲလိုက်ဒုံးစနစ်တွေကို စတင်အသုံးပြုခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။ ဒါပေမယ့်

လည်း ဒီလိုပစ်အားတွေကို စုပြုံ အသုံးမချနိုင်ရေးအတွက် ပထဝီအနေအထားကို မှန်ကန်စွာ အသုံးပြုခြင်း၊ ရွေ့လျားမှုနှင့် စစ်ကစားမှုကို မှန်ကန်စွာပြုလုပ်ခြင်း၊ အခြေပြု နေရာများသို့ တန်ပြန်ပစ်ခတ်ခြင်းတို့ဖြင့် ရန်သူ့ပစ်အားကို ကန့်သတ်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် လက်ရှိ အကြမ်းဖက်စစ်အုပ်စုလက်အောက်ရှိ တပ်ရင်းတပ်ဖွဲ့များမှာ ဖွဲ့စည်းပုံမပြည့်မှီခြင်းနှင့် အုပ်ချုပ်ထောက်ပံ့မှုစနစ်များ နံ့ချာခြင်းတို့ကြောင့် တပ်ရင်း အဆင့် တပ်ခွဲအဆင့်ရနိုင်တဲ့ ပစ်အားရရှိနိုင်ရန်ပင် မနည်းပြုလုပ်နေရပါတယ်။

အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီရဲ့ လေတပ်ဟာ ဒေသတွင်းမှာပါ အတော်အတန် အင်အား တောင့်တင်းတဲ့ လေတပ်တစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ SU35 လို စတုတ္ထမျိုးဆက်အထက် လေကြောင်းစိုးမိုးမှုသုံး တိုက်လေယာဉ်တွေကို ဝယ်ယူထားပြီး MIG-29 လို ဘက်စုံသုံး တိုက်လေယာဉ်တွေ၊ Mi17 ရဟတ်ယာဉ်၊ Mi35၊ Mi24တို့လို တိုက်ခိုက်ရေး ရဟတ် ယာဉ်တွေလည်း ပိုင်ဆိုင်ထားပါတယ်။

သို့သော်လည်း SU35၊ MIG29 လို လေယာဉ်တွေဟာ စွမ်းရည်မြင့်လာတာနဲ့ အတူ ပျံသန်းစရိတ်၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းစရိတ် ကြီးမားပါတယ်။ စစ်ကောင်စီ ဆင်နွှဲနေ ရတဲ့ Counter-Insurgency- COIN) စစ်ဆင်ရေးတွေနဲ့ အံ့မဝင်ပါဘူး။

ဒါ့ကြောင့် အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီလေတပ်အနေနဲ့ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုများ အတွက် အဓိကအသုံးပြုနေတဲ့ တိုက်လေယာဉ်များကတော့ အိုမင်းဟောင်းနွမ်းပြီး ပြည်တွင်းမှာရော နိုင်ငံတကာမှာပါ မကြာခဏ စက်ချို့ယွင်းပျက်ကျမှုတွေ ဖြစ်ပွားနေတဲ့ တရုတ်ထုတ် F7M တိုက်လေယာဉ်တွေနဲ့ K8W၊ Yak-130 လို အမောင်းသင် အပေါ့စား တိုက်ခိုက်ရေးလေယာဉ်တွေ Mi35၊ Mi24 တိုက်ခိုက်ရေးရဟတ်ယာဉ်တွေပဲ ဖြစ်ပါ တယ်။

ကျနော်တို့ပြည်သူတွေသတိပြုရမှာက တော်လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့တွေဟာ လေကြောင်း တိုက်ခိုက်မှုတွေကြောင့် တွန့်ဆုတ်သွားလေ့မရှိဘူးဆိုတာပါပဲ။ လေကြောင်းတိုက်ခိုက် ဗုံးကြဲမှုတွေကြားကပဲ တိုက်ပွဲဆင်နွှဲတာတွေနဲ့ လေယာဉ်ပျံတွေကို ပြန်လည်တိုက်ခိုက်မှု တွေက ရှေးယခင်ကတည်းက ရှိခဲ့ပြီးသား ဖြစ်ပါတယ်။ ပွိုင့်ဖိုက် စက်သေနတ်တွေနဲ့ တုံ့ပြန်တိုက်ခိုက်မှုတွေကြောင့် ရဟတ်ယာဉ်/လေယာဉ်မှူးတွေ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရတာ အပြင် အသက်ဆုံးရှုံးမှုတွေပါ ရှိခဲ့ပါတယ်။

ရခိုင်ဒေသမှာ ၂၀၂၀ခုနှစ်အတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့ တိုက်ပွဲစဉ်တစ်ခုမှာ ရဟတ်ယာဉ် တွေ အသုံးပြုပြီး heliborne တပ်ဖြန့်ဖို့ကြိုးစားခဲ့ပေမယ့် ရခိုင်တပ်တော်ရဲ့ စစ်ကစားမှု အောက်မှာ ရဟတ်ယာဉ်ပေါ်ကဆင်းလာတဲ့ တပ်ဖွဲ့တွေ အခြေမလှဖြစ်ခဲ့ရပြီး တပ်ရင်း မှူးကို လက်ရဖမ်းမိတဲ့အထိ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါဟာ စစ်အုပ်စုဟာ heliborne စစ်ဆင်ရေး တွေကို ထင်သလောက်ကြီး ကျွမ်းကျင်မှုမရှိနေဘူးဆိုတာနဲ့ မှန်ကန်တဲ့ စစ်ကစားမှုတွေ အောက်မှာ heliborneတပ်ဖွဲ့တွေကို တန်ပြန် စစ်ဆင်လို့ရတယ်ဆိုတာကို မီးမောင်းထိုး ပြနေပါတယ်။

Man Portable Air Defense Systems(MANPADs) လို့ခေါ်တဲ့ ပခုံးထမ်း လေယာဉ်ပစ် ခုံးကျည်စနစ်တွေဟာ ဒေါ်လာသန်းဆယ်ဂဏန်းအထက်ရှိပြီး အနိမ့်ပျံ ပစ်ကူပေးတိုက်ခိုက်တဲ့ တိုက်လေယာဉ်/ရဟတ်ယာဉ်တွေကို ကောင်းကောင်းကြီး ဒုက္ခပေးနိုင်ပါတယ်။ အာဖဂန်မှုဂျာဟေဒ်စစ်သည်တွေဟာ Stinger ပခုံးထမ်းခုံးကျည်

တွေနဲ့ ကျူးကျော်သူ ဆိုဗီယက်တပ်ဖွဲ့တွေ ရဲ့ ရဟတ်ယာဉ်တွေကို ပုစဉ်းကောင်တွေ ရိုက်ချသလို ပစ်ချနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ပြည် တွင်းမှာလည်း ဒီလို ပခုံးထမ်းခုံးစနစ်တွေ ထဲကတစ်ခုဖြစ်တဲ့ FN-6 ခုံးလက်နက်ဟာ AA၊ TNLA၊ MNDA၊ UWSA လို တပ်ဖွဲ့ တွေအကြားမှာ ပြန့်နှံ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ၂၀၁၇-၂၀၁၈ ကာလများအတွင်း ဖြစ်ပွား ခဲ့တဲ့ အရှေ့မြောက်ဒေသတိုက်ပွဲစဉ်များ ထဲမှာ FN-6 နဲ့ ပစ်ခတ်မှုကြောင့် လေယာဉ် ထိခိုက်မှုဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ကမ္ဘေးရှားထိုး ထွက် ပြေးခဲ့ရတဲ့ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါတယ်။

သံတမန်နှင့် နိုင်ငံရေးအရ No Fly- ing Zone များသာ တောင်းခံတည်ဆောက် နိုင်ရင် စစ်ရေးမျှခြေမှာ လေကြောင်းစိုးမိုး မှုကို လုံးဝပယ်ထုတ်နိုင်ပြီး စိတ်ဓာတ် စစ် ဆင်ရေးမှာလည်း အကျိုးကျေးဇူး ကြီးမား စွာရရှိမှာပါ။

တော်လှန်ရေးအင်အားစုများ အနေ နဲ့ ဘက်မညီစစ်မှာ အဖိုးနည်းဝန်ပါ MAN- PADsတွေကို အသုံးချနိုင်ဖို့ ဘဏ္ဍာရေးနဲ့ မပျံသန်းရ နယ်မြေများသတ်မှတ်နိုင်ရေး အတွက် နိုင်ငံတကာ နိုင်ငံရေးအဆက် အသွယ်များကို အပူတပြင်း ရှာဖွေဖို့ တိုက် တွန်း ပြောကြားလိုပါတယ်။

ရန်သူအပေါ်မှာ တော်လှန်ရေး တပ် ဖွဲ့တွေဟာ ဘက်မညီစစ်နဲ့ပျောက်ကျားစစ် ကို ဆင်နွှဲရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဘက်မညီ စစ် သဘောတရားအရ ရန်သူမှာလည်း အား သာချက်တွေ ရှိမှာဖြစ်သလို ထိုအားသာ ချက်များအပေါ်မှာ တန်ပြန်စိန်ခေါ်နိုင်စွမ်း တွေ ရှိနေမှာဖြစ်ပါတယ်။ နိဂုံးချုပ်အနေနဲ့ စစ်အုပ်စုရဲ့ မဟာဗျူဟာ စစ်ရေးအသာစီး ရမှုတွေဟာ တော်လှန်ရေးအင်အားစုတွေ အတွက် တန်ပြန်စိန်ခေါ်နိုင်စွမ်းရှိပြီး တုံ့ပြန် နိုင်တဲ့နည်းလမ်းများကို ရှာဖွေသွားနိုင်မှာ ပါလို့ ဆွေးနွေးလိုက်ရပါတယ်။ ■

သူရိန်နိုင်

အနာဂတ်မှာ ကိုယ်က ဒီတိုက်ပွဲမှာမဝင်ခဲ့ဘဲနဲ့ ဝင်ခဲ့ပါတယ်လို့ လိမ်ရမှာကိုပဲ ရှက်ကြ

ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းတွေကို ကျွန်တော် တစ်ခုပြောမယ်။ အခုအချိန်မှာ မိဘတွေကို လိမ်ရမယ်ဆိုလည်း မကြောက်နဲ့။ အနာဂတ်မှာ ကိုယ်က ဒီတိုက်ပွဲမှာ မဝင်ခဲ့ဘဲနဲ့ ဝင်ခဲ့ပါတယ်လို့ လိမ်ရမှာကိုပဲ ရှက်ကြ။ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဖေဖေက ပြောတယ်။ နိုင်ငံရေးဟာ သမီးနဲ့မဆိုင်ဘူးတဲ့။ ... ကျွန်တော် မနှစ်က ၂၀၂၀ မှာ ပထမဆုံး မဲပေးခဲ့တယ်။ ကျွန်တော့်ဖေဖေတို့နဲ့ မတူတဲ့ပါတီကိုပဲ မဲပေးခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်ကြိုက်တာ ကျွန်တော်ရွေးခဲ့တာ။

အခုကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ ဘာဖြစ်နေလဲဆိုတော့ မိဘဆုံးမတာပဲ နာခံရမယ်။ မိဘပြောတာကို နာခံရမယ်။ တသဝေမတိမ်း လုပ်ရမယ်ဆိုတာချည်းပဲ။ မနာခံနဲ့လို့ ကျွန်တော် မပြောဘူးနော်။ ဒါပေမယ့် မှန်တာကို လုပ်ရဲတဲ့ သတ္တိရှိပါစေ။

ကျွန်တော်တို့ငယ်ငယ်တုန်းက ဆုရဖူးတယ်။ ပထမဆု၊ ဒုတိယဆု၊ ဘယ်အချိန်ကြည့်လိုက်ကြည့်လိုက် ဗလာစာအုပ်ချည်းပဲ။ အခုသူများတွေ အနုပညာရှင်တွေ ဟိုတစ်လောတုန်းက တက်သွားတာ ရှိတယ်နော်။ Facebook လူတိုင်းစေ့သုံးတယ်။ အဲဒီဟာ လူတိုင်းစေ့သိတယ်။ ခင်ဗျားတို့ စဉ်းစားကြည့် ... ဘုရားရှိခိုးရုံနဲ့ iPhone တစ်လုံး ရသွားတယ်တဲ့။ အဲဒါဆိုလို့ရှိရင် သူငယ်တန်းက နေပြီး ဆယ်တန်းအထိ ကြိုးစားခဲ့တဲ့ဟာတစ်ခုကို ကိုယ်က ၁၀ နှစ်ကျော်၊ ၁၁ နှစ်ကျော် ကြိုးစားခဲ့တာတစ်ခုကို ဗလာစာအုပ်ပဲရတဲ့ ခေတ်ကို ပြန်သွားချင်လို့လား။ လုံးဝ ပြန်မသွားချင်ဘူး။ ကျွန်တော်ကတော့ အမှန်အတိုင်းပဲ။

ကျွန်တော့်ဆရာမက လေးတန်းနှစ်မှာ အမှတ် ၁၀၀ ရအောင်ဖြေနိုင်ရင် ဗလာစာအုပ် တစ်အုပ်ပေးမယ်တဲ့။ အဲဒါနဲ့ ကျေနပ်ခဲ့ရတယ်နော်။ အခုအချိန်မှာ မကျေနပ်နိုင်ပါဘူး။ အခု အချိန်မှာ ကိုယ်ကြိုးစားရတာနဲ့တန်အောင် ဘယ်လောက်ထိ ကြိုးစားရင် ဘယ်လောက်ထိရမယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့သိတယ်။

ထမင်းကို သုံးနပ်မှန်မှန် စိတ်အေးလက်အေးနဲ့ တစ်နေ့လုံးစားနိုင်တဲ့၊ ကိုယ်အိမ်ထဲကို ကိုယ် စိတ်အေးလက်အေး စားနိုင်တဲ့၊ တစ်ညလုံး အိပ်နိုင်တဲ့ခေတ်ပဲ ကျွန်တော်တို့ ရချင်တယ်။ အဲဒီအတွက်လည်း ကျွန်တော်တို့တွေ ဆက်ပြီးတော့ တိုက်နေဦးမှာပဲ။ အိမ်ထဲက မထွက်သေးတဲ့ ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းတွေကို ပြောတာနော်။ အချိန်မနှောင်းသေးဘူး၊ ထွက်ခဲ့။ နောင်တစ်ချိန်မှာ လွတ်လပ်ရေးရလို့ ထွက်လာတဲ့ထဲမှာ ငါပါတယ်လို့လို့ မပါတယ်လို့လို့ လုပ်တဲ့ ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းတွေကို တာဝန်မယူဘူးနော်။ လုံးဝ လာမခေါ်နဲ့။

အခု CDM မလုပ်တဲ့ဝန်ထမ်းတွေကို ကျွန်တော်ပြောချင်တာက CDM လုပ်လိုက်လို့ရှိရင် သူတို့ရာထူးတွေကို နှမြောနေလို့လား။ ကိုယ်က သူနာပြုတစ်ယောက် ဖြစ်နေပြီ၊ ဆရာဆရာမတစ်ယောက် ဖြစ်နေပြီဆိုလို့ရှိရင် ဆရာဆရာမတစ်ယောက်ရဲ့ အရည်အချင်းတွေ အကုန်ရှိနေပြီဆိုလို့ရှိရင် ဘယ်လောက်ပဲ ရာထူးပြုတ်သွားသွား ဘယ်နေရာပဲ ရောက်သွားသွား ကိုယ်ကဆရာမ ဖြစ်နေဦးမှာပဲ။ သူနာပြုဆိုလည်း သူနာပြုဖြစ်နေဦးမှာပဲ။ ကိုယ်သာ အရည်အချင်းပြည့်ဝတယ်ဆို ထွက်ခဲ့ရမှာကို မရှက်နဲ့။

နောက်တစ်ခုက အခု ကျွန်တော်တို့ကို ပြောတယ်။ မင်းတို့တွေ ဒီလိုစနစ်အောက်မှာ နေရတာ စည်းကမ်းတကျနေတတ်ဖို့၊ မင်းတို့တွေ အကာအကွယ်ကောင်းကောင်းရနေလို့လို့ ပြောနေတဲ့လူတစ်စု ရှိတယ်။ ကျွန်တော် အမှန်အတိုင်းပြောရင် လိုင်းပေါ်မှာ အခုခေတ်လူငယ်တွေကြားမှာ ခေတ်စားနေတဲ့ ကီးဘုတ်ဖိုက်တာဆိုတဲ့ထဲမှာ ကျွန်တော်ပါပါတယ်။ ခင်ဗျားတို့တွေ မစောင့်ရှောက်ပေးချင် နေပါစေ၊ ၈၈ အရေးအခင်းမှာတုန်းက အဲဒီထက်ပိုပြီး စည်းကမ်းတင်းကျပ်ခဲ့တဲ့ Generation X ဆိုတဲ့သူတွေ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ရှိတယ်။

သဉ္ဇာဟိန်း
ဒုတိယနှစ်၊ သူနာပြုတက္ကသိုလ်